

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie

Porovnání bankovních institucí na českém finančním trhu

Bakalářská práce

Autor: Denisa Bůžková

Studijní obor: Informační management

Vedoucí práce: Ing. Libuše Svobodová, Ph.D.

Hradec Králové

2019

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 26. 7. 2019

Denisa Bůžková

Poděkování:

Ráda bych tímto poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. Libuši Svobodové, Ph.D. za konzultace, věcné připomínky a odborné rady, které mi dávala v průběhu psaní této práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá situací bankovních institucí na českém finančním trhu. Práce zkoumá činnosti a služby, které banky poskytují. Poukazuje na nové trendy v oblasti bankovníctví, které jsou důležité pro vývoj posledních let v této oblasti. Popisuje finanční situaci jednotlivých vybraných bankovních institucí. Zajímá se i o nefinanční aspekty bank, těmi jsou počty klientů a zaměstnanců bankovních institucí a jejich vývoj. Mezi finanční aspekty vybraných bankovních institucí, kterými se práce zabývá, jsou: zisky, výnosy a rentabilita. Nakonec práce porovnává tyto jednotlivé finanční aspekty u vybraných peněžních ústavů. Cílem práce bude analyzovat vývoj vybraných bankovních institucí na českém finančním trhu. Výsledkem práce bude porovnání situace u malých a velkých vybraných bankovních institucí.

Klíčová slova: bankovníctví, bankovní služby, výroční zpráva

Annotation

Title: Comparing financial institutions on the Czech financial market

This bachelor thesis deals with the situation of financial institutions on the Czech financial market. The thesis investigates activities and services, provided by banks. It points out to new trends in the banking area, which are important for the developments of this area in recent years. It describes the financial situation of selected financial institutions. It takes also interest in non-financial aspects of banks, such as number of customers or employees and their development. Amongst the financial aspects of selected financial institutions which this thesis deals with are: revenues, expenses and profit. Finally this thesis compares these financial aspects of selected banks. The aim of this thesis is to analyze the development of selected financial institutions on the Czech financial market. The result of this thesis is to comparison of the situation of small and large selected financial institutions.

Keywords: banking, banking services, annual report

Obsah

1	Úvod	1
2	Teoretická východiska	2
2.1	Definice banky	2
2.2	Historie bankovníctví	4
2.3	Současná úloha bank na finančním trhu	4
2.4	Bankovní služby	6
2.4.1	Úvěry	6
2.4.2	Vklady	8
2.4.3	Cenné papíry	10
2.4.4	Internetové bankovníctví	10
2.4.5	Bezkontaktní platební styk	13
2.5	Výnosy	13
2.5.1	Čistý výnos z poplatků a provizí	14
2.5.2	Čistý výnos z úroků	14
2.6	Náklady	15
2.7	Výsledek hospodaření	15
2.8	Zisk	16
2.9	Rentabilita	16
2.9.1	Využití ROAA a ROAE	17
2.9.2	ROA	17
2.9.3	ROE	17
2.10	Výroční zpráva	18
3	Analýza vývoje vybraných bankovních institucí	19
3.1	Čistý úrokový výnos	22
3.2	Čistý výnos z poplatků a provizí	24

3.3	Zisk po zdanění za účetní období.....	27
3.4	Počty klientů	30
3.5	Zisk na jednoho klienta	32
3.6	Počty zaměstnanců	35
3.7	ROAA.....	37
3.8	ROAE	39
3.9	Hodnocení on-line aplikací.....	41
4	Shrnutí.....	44
4.1	Porovnání bankovních institucí	44
4.1.1	Počet klientů	44
4.1.2	Zisk po zdanění za účetní období.....	46
4.1.3	Zisk na jednoho klienta	48
4.2	Hodnocení výsledků	49
5	Závěry a doporučení.....	51
	Zdroje.....	52
	Literární zdroje	52
	Internetové zdroje	53
	Výroční zprávy	55
	Seznam obrázků.....	56
	Seznam tabulek.....	56

1 Úvod

Účelem této bakalářské práce není popis podrobného vývoje bank již od jejich počátku, které můžeme nalézt již v raném středověku, ale je zapotřebí mít na paměti tato předcházející historická fakta a vycházet z nich, tím si alespoň trochu objasnit, kam se bankovníctví vyvíjelo a jak velký posun zaznamenalo. Cílem práce bude analyzovat vývoj vybraných bankovních institucí na českém trhu. Výsledkem práce bude porovnání situace u malých a velkých vybraných bankovních institucí.

Hlavním tématem práce je porovnání bankovních institucí na českém trhu. Díky novým technologiím se vyvíjí i banky, které vyvíjí své služby, které poskytují klientům. Z tohoto důvodu je důležité zmínit i nějaké technologické novinky za poslední roky ve světě bankovníctví. Porovnávání bude prováděno mezi velkými a malými bankami na českém trhu. Srovnávat například počet klientů velkých a malých bank zní trochu bezdůvodně, ale pokud se nebudou srovnávat pouze absolutní hodnoty, ale i procentuální změna hodnot, tedy nárůst či pokles počtu klientů, budou výsledky lépe porovnatelné. Tyto výsledky prozradí, které banky se rozvíjí a získávají nové klienty, případně zvyšují své zisky. Tohoto rozvoje mohou dosáhnout například díky inovacím v technologiích, jedná se především o smartbanking a internetové bankovníctví, které jsou pro klienty velmi důležité. Dále nám i prozradí, které banky své klienty spíše ztrácí. Tyto ztráty počtu klientů nemusí být způsobeny pouze přizpůsobováním se novým trendům, častěji odchází klienti kvůli cenové politice. Faktorů, které ovlivňují bankovní trh, je více.

Výsledkem této práce by mělo být porovnání velkých a malých bank na českém trhu. Toto srovnání bude v praktické části práce provedeno nejprve mezi bankami v daných skupinách. Na konci této práce budou však porovnány všechny zkoumané banky mezi sebou. V tomto porovnání bude důležité zkoumat procentuální i absolutní změny hodnot, které banky zaznamenaly. V závěru práce budou porovnány obě skupiny bank navzájem, tedy jak si vedou velké banky vůči malým.

Tímto bude zjištěno, zda si v posledních letech klienti vybírají spíše malé nebo velké banky a které banky zvyšují své zisky. Bude tedy zjištěno, které banky si v posledních letech vedou lépe, zda to budou malé nebo velké banky.

2 Teoretická východiska

Pro začátek této práce je nutné uvést základní pojmy, které budou používány, a seznámit se s tématem z teoretického hlediska.

2.1 Definice banky

Trvalo dlouhá léta, než došlo k naplnění pojmu banka v jeho pravém slova smyslu. Definice banky jako instituce není zcela jednoznačná, můžeme se setkat s mnohými výklady tohoto slova. Tato definice se měnila v průběhu let i staletí. Původ slova banka nalezneme v latině ve slově „ilbanco“ jež se používalo už v dobách starověkého Říma. Toto slovo mělo původní význam lavice nebo stůl, na kterých byly uskutečňovány právě finanční transakce.

Komenského slovník naučný nám definuje banku tímto způsobem: „pod názvem banka rozumí se podnik provozující peněžní a úvěrový obchod na vlastní účet.“ (Komenského slovník naučný, 1938)

Další poněkud rozsáhlejší definici nalezneme v Ottově slovníku naučném, ten vysvětluje banku takto: „Dle obvyklého nyní názvosloví nazývají se bankami podniky, jež se zabývají buď zprostředkováním platů a úvěru, nebo provozováním obchodu s drahými kovy raženými i neraženými, jakož i s cennými papíry, pak uschováním cenných věcí, inkasováním směnečných i jiných pohledávek a konečně zakládáním průmyslových podniků.“ (Ottův slovník naučný, 2000)

Později můžeme najít definice také v encyklopediích. Socialistická encyklopedie Ilustrovaný encyklopedický slovník popisuje banku takto: „specializovaná instituce, která se s rozvojem zbožího hospodářství a postupující dělbu práce zabývá zprostředkováním platebního styku a úvěru v národním hospodářství. Banky napomáhají ke zrychlenému obratu peněžních prostředků k úspoře hotových peněz a ke snížení nákladů oběhu.“ (Ilustrovaný encyklopedický slovník, 1980)

Další encyklopedií z této doby, která popisuje banku, je Encyklopedický časopis moderního člověka. V tom je napsaná definice banky jako: „peněžní ústav plnící v hospodářství rozličné závažné funkce, které se v průběhu historického vývoje měnily. V těžisku činnosti bank je hlavně poskytování úvěrů, vykonávání platebního styku mezi klienty, vydávání úvěrových peněz a soustředování dočasných volných peněžních prostředků.“ (Encyklopedický časopis moderního člověka, 1970)

Mezi nověji vydané encyklopedie, ve kterých nalezneme pojem banka, se řadí Universum, ta vysvětluje pojem banka takto: „Banka – z italského „banco“ – lavice (na ní středověcí bankéři provozovali směnárenské operace), finanční instituce zabývající se peněžními a úvěrovými obchody. Soustřeďuje dočasně volné finanční prostředky a poskytuje je formou úvěrů různým subjektům, nabízí řadu dalších služeb, zejména platební styk, operace s cennými papíry, depozitní obchody, pojištění, leasing atd.“ (Universum, 2002)

Při srovnávání těchto definic můžeme říct, že pojem banky je definován i přes delší časový horizont stále stejně. Všechny definice jsou si velmi podobné a hlavní náplň bankovních institucí je v nich zobrazována totožně. Lze tedy říci, že z pohledu pracovní náplně bank se v průběhu století nic nezměnilo. Její hlavní náplň zůstává stejná, avšak se mírně rozšiřuje, jelikož s modernizací celé společnosti a jejím vývojem přichází i vývoj a inovace v bankovním sektoru, proto se musí neustále i jeho náplň zvětšovat.

Při definování slova banka bychom měli zmínit i právní úpravu, která je obsažena v zákoně o bankách, kde nalezneme definici banky v §1: „Bankami se rozumějí akciové společnosti se sídlem v České republice, které

- a) přijímají vklady od veřejnosti,
- b) poskytují úvěry

a které k výkonu činnosti podle písmen a) a b) mají bankovní licenci.“ (Zákon číslo 21/1992)

Zákon však neumožňuje bankám vykonávat pouze tyto uvedené činnosti, ale i jiné licenčně povolené jako jsou například: platební styk a zúčtování, směnářská činnost, pronájem bezpečnostních schránek, poskytování záruk, otvírání akreditivů, investování do cenných papírů na vlastní účet, finanční leasing a další.

2.2 Historie bankovníctví

Je velmi důležité zmínit alespoň základy vzniku bankovníctví a zkráceně projít jeho vývoj až do dnešní podoby moderního bankovníctví, které zná každý.

O vzniku bankovníctví lze hovořit již pět tisíc let před naším letopočtem. Prvními prostředky směny byly zvířata, obilniny a jiné plodiny. Již z této doby se zachovaly první záznamy o půjčkách, jednalo se spíše o materiální půjčky ne takové, které známe z dnešní doby. Za zajímavost lze považovat, že pokud dlužník nedokázal svůj dluh splatit, stal se otrokem svému věřiteli. Později se do směny začaly zařazovat drahé kovy, které byly předchůdci dnešních platidel - mincí. Ty se začaly razit okolo třináctého století v Itálii, kde probíhalo zlaté období bankovníctví. Když již mince nestačily, vznikly papírové peníze. Jejich hlavní výhodou byla váha a velikost. První bankou na našem území byla Česká spořitelna, která vznikla roku 1824. (Lipovská, 2017)

„V průběhu 90. let byl kladen důraz stále na klasické retailové bankovníctví ve formě nabídky běžných účtů a termínovaných vkladů, s vysokým podílem kamenných poboček, osobních návštěv klienta a papírových formulářů. V průběhu let se však banky zaměřily na jednodušší ovládání běžného účtu (platební karty (debetní), rozšiřující se síť bankomatů, telefonní bankovníctví), rozšiřovaly (na své pasivní straně) produktovou nabídku o různé formy pojištění a spoření (především životní a penzijní připojištění, stavební spoření, investice do fondů, strukturované termínované vklady). S nástupem internetu banky začaly nabízet také internetové bankovníctví a různé další mobilní aplikace (všechny tyto novinky přispěly i k hladším procesům v bankách, včetně zvýšení jejich výnosů).“ (Mejstřík, 2014)

2.3 Současná úloha bank na finančním trhu

Pro definování pojmu banka je velmi důležité se věnovat činnostem banky, popsat služby, které může poskytovat, a objasnit tak i další pojem, kterým je bankovníctví.

Role bank je v současnosti pro trh klíčová. Jejich prostřednictvím jsou vytvářeny zdroje v ekonomice.

„Banky, stejně jako ostatní finanční instituce, nabízí pět hlavních kategorií služeb:

- finanční a úvěrové - přístup k hotovosti,
- depozitní - bezpečnost aktiv,
- platební nástroje - transfer peněz,
- finanční poradenství, obchod s cennými papíry a jejich emise,
- směnářské služby a devizové obchody.“ (Matušínková, 2009)

Banky poskytují svým klientům možnost dostupnosti k finančním prostředkům přes internet nebo platební kartu, tedy mohou mít své finance prakticky kdekoli sebou. Mají neustálou dostupnost ke svým financím, které se jim mezitím úročí z vkladů, tedy dostávají za uložené peníze i určitou přidanou hodnotu navíc.

Další možností, jak využít banku, jsou úvěry. Ty mohou být buď běžné klientské, které člověk využije například na financování bydlení či koupi nového auta. Druhou možností úvěrů jsou firemní, díky kterým může firma investovat do podnikání nebo vytvořit vlastní kapitál. Třetí možností je využití ve veřejné správě, kdy například obce nebo kraje mohou potřebovat finanční prostředky pro svou činnost. (Ptatscheková, 2013)

Technologický vývoj se nevyhnul ani bankovnímu sektoru, proto tedy banky zapojují do svých služeb pro klienty např. internetové bankovníctví, mobilní podporu nebo možnost bezkontaktní platby. Banka už dávno neposkytuje pouze úvěr. S vývojem a novými potřebami společnosti se vyvíjely i bankovní produkty, mezi které teď patří i např. stavební spoření, šeky, cestovní pojištění, leasing, penzijní pojištění, platební karty a další.

Každá banka je závislá na svých klientech, díky nim a jejich uloženým penězům, se kterými může disponovat, poskytuje úvěry. Trh je již bankami přesycen, proto nastává velký konkurenční boj o klienty. Banky jsou tedy nuceny tvořit nové bankovní produkty a zvyšovat svou atraktivitu pro klienty, aby je neztratily. (Ptatscheková, 2013)

Nejvýznamnějšími jsou pro banky bonitní klienti, kvůli velikosti jejich vkladů, ale také díky množství peněžních toků, které je tak propojují s dalšími klienty. Pro udržení těchto klientů se banky snaží udělat téměř cokoliv, proto snižují ceny poplatků, tvoří nové bankovní produkty a snaží se držet krok s konkurencí. (Sodomka, 2010)

2.4 Bankovní služby

Každá banka při své činnosti poskytuje bankovní služby. Ty tvoří hlavní část jejích příjmů. Hlavní službou je přijímání vkladů od klientů. Další službou, kterou banka poskytuje je platební styk, odesílání a přijímání plateb. Pomocí úvěrů půjčují banky finanční prostředky svým klientům. Aby klienti mohli například platit v obchodě pomocí platebních karet, musí banka spravovat a vydávat platební prostředky. Službami, které banka také poskytuje, jsou investiční a devizové operace. Stará se o investování, cenné papíry a směnářenské operace. Mezi další služby, jež banky nabízí, patří pronájem bezpečnostních schránek, vedení jistotních neboli vázaných účtů, internetové bankovníctví nebo smartbanking.

2.4.1 Úvěry

Základní činností banky je poskytování úvěru. Hlavní výhodou úvěrů je vysoký přínos zisků. Úvěry mají riziková aktiva a z velké části jsou likvidní. Velkou část příjmu bank tvoří právě výnosy z úvěrů a úroky. Větší banky se proto soustředí hlavně na firemní klientelu, která má velké množství financí, oproti tomu menší banky poskytují hlavně spotřebitelské a hypoteční úvěry pro menší podnikatele. Maximální výše, do které mohou banky poskytovat úvěry, se pak počítá podle základního kapitálu banky. (Polouček, 2013)

Mezi subjekty úvěrového obchodu patří věřitel a dlužník. Věřitel poskytuje finanční prostředky dlužníkovi. Důležité je uzavření smlouvy mezi věřitelem a dlužníkem, která je hlavním podkladem pro úvěrový obchod. Na základě této smlouvy vzniká dlužníkovi závazek vůči věřiteli a věřiteli pak vzniká pohledávka vůči dlužníkovi. (Sekerka, 1997)

„Podle doby splatnosti dělíme úvěry na:

- krátkodobé (splatné do 12 měsíců),
- střednědobé (splatné do 5 let),

- dlouhodobé (doba splatnosti 5 - 10 let).“ (Rubáková, 2015)

Banka může poskytovat úvěry kontokorentní, směnečné nebo účelové. Účelové úvěry jsou takové, které si klient bere na konkrétní účel například na nákup nemovitosti.

2.4.1.1 *Kontokorentní úvěr*

Tento typ úvěru poskytuje banka osvědčeným klientům, u kterých předpokládá pravidelnou návratnost úvěru. „Jedná se o krátkodobý, automaticky poskytovaný úvěr z kontokorentního běžného účtu. Maximální výše zadlužení na kontokorentním účtu představuje úvěrový rámec, který stanoví orientační výši úvěru a dobu jeho splatnosti. Podmínkou pro poskytování kontokorentního úvěru je soustředění všech běžných příjmů klienta na kontokorentním účtu. Pro kontokorentní účet jsou stanoveny 2 úrokové sazby (nižší úroková sazba z vkladu klienta a vyšší sazba z úvěru). Při překročení úvěrového rámce se použijí sankce podle sjednaných pravidel.“ (Rubáková, 2015)

2.4.1.2 *Směnečný úvěr*

„Směnečný úvěr poskytuje banka subjektu tak, že přijme od subjektu směnku, která slouží jako zástavní cenný papír.“ (Rubáková, 2015) Úvěr, který banka poskytuje klientovi, se pohybuje okolo devadesáti procent směnečné částky. Po uhrazení úvěru banka vrátí klientovi směnku.

2.4.1.3 *Hypoteční úvěry*

Poskytování hypotečních úvěrů bylo na vzestupu, a to hlavně díky snížení úrokových sazeb v letech 2008 až 2016, kdy hypoteční sazby poklesly až o dvě třetiny. Česká národní banka tento trend podporovala, jelikož napomáhá rozvoji ekonomiky. Toto tvrzení potvrzuje vyjádření České národní banky z roku 2017. (Zeman, 2017)

Hypoteční úvěry lze dělit dle různých kritérií na:

- podle dokládání příjmů – hypotéka bez dokládání příjmů nebo s dokládáním příjmů,
- podle účelovosti – na neúčelové a účelové,
- podle typu úročení – na úvěry s fixní sazbou a s takzvanou float sazbou,
- podle splácení - na progresivní, anuitní, degresivní a s odloženou splátkou jistiny.

2.4.1.4 *Spotřebitelské úvěry*

Neúčelový spotřebitelský úvěr je nejrychlejší a nejjednodušší možnost jak získat finanční prostředky s možností téměř jakéhokoliv využití. Poskytnutí takového úvěru je možné i přes internet a to již do deseti minut, což je mezi úvěry nejrychlejší možnost. Nevýhodou těchto úvěrů oproti hypotečním je jejich několikanásobně vyšší úrok. Ten je způsobený krátkodobým charakterem půjčky a také absencí zástavy, jelikož u hypotečních úvěrů ručíme nemovitostí. (Radová, 2013)

2.4.1.5 *Úroky*

„Úrok ze zapůjčených peněz představuje cenu zaplacenou věřiteli za půjčení finančních prostředků“ (Rubáková, 2015) Úrokové sazby do velké části ovlivňuje PRIBOR, který nám udává sazbu, za kterou obchodují banky mezi sebou. Česká národní banka pomocí PRIBORu ovlivňuje ekonomiku. Při nízkém PRIBORu je i nízké zhodnocení na spořicíh i běžných účtech, tedy jsou i nízké úrokové sazby. Tato situace vede k rozvoji ekonomiky, utrácení peněz, tvorbě nových pracovních míst a jiným pozitivům. Naproti tomu při vysokém PRIBORu začnou obyvatelé šetřit peníze a tvořit si rezervy. Ekonomika se sice zpomaluje, stává se však stabilnější.

2.4.2 Vklady

Jeden ze zdrojů bank jsou vklady klientů, přijímání těchto vkladů patří také mezi činnosti bank. Banky tímto vytváří závazky vůči klientům, tedy v opačném směru než je tomu u úvěrů. Úroky platí banka klientovi za vložené peníze, se kterými může banka dále disponovat, peníze od klientů tedy používá např. k poskytování úvěrů.

Bohužel však peníze, které klient uloží na běžný účet, spíše ztrácí na své hodnotě. Ke ztrátě jejich hodnoty dochází z dvou hlavních důvodů, těmi jsou inflace a nízké úrokové sazby. O tomto problému hovoří i Sokol: „Na první pohled by se mohlo zdát, že pokud ceny a mzdy rostou ruku v ruce, vlastně se nic neděje, leda snad to, že inflační růst mezd bývá opožděný. Ale mnohem důležitější je to, že inflace zmenšuje, nebo dokonce téměř likviduje úspory, ovšem na druhé straně také dluhy. Těm, kdo měli úspory, zbývá stále méně, kdežto kdo se zadlužil, bude splácet stále snadněji. Inflace tedy trestá věřitele a přeje dlužníkům, ubírá šetrným a přidává rozhazovačným – proto je ekonomicky i psychologicky škodlivá.“ (Sokol, 2015)

Podle formy dělíme vklady na:

- Vklady na bankovních účtech
- Vklady na vkladních knížkách
- Speciální druhy úsporných vkladů

2.4.2.1 *Vklady na bankovních účtech*

„Bankovní účet lze obecně charakterizovat jako účty pohledávek a závazků banky vyplývajících z jejich vztahů s klientem.“ (Rejnuš, 2016)

Základními typy bankovních účtů jsou běžný „konto“ účet, depozitní a jistotní účet.

2.4.2.1.1 *Běžný „konto“ účet*

Nejvíce používaný druh klientského bankovního účtu. Slouží k ukládání volných peněžních prostředků a nakládání s nimi. Využívat tento typ účtu mohou fyzické i právnické osoby. Tento typ účtu bývá bankou úročen, ale z důvodu krátkodobého charakteru typu účtu a potřebou aby byly peněžní prostředky disponibilní, je úroková sazba nízká. (Rejnuš, 2016)

2.4.2.1.2 *Vkladový (depozitní) účet*

Tento typ účtu umožňuje ukládání volných peněžních prostředků za účelem dosažení vyššího úrokového výnosu. Pro firmy je tento typ účtu vhodný k akumulaci peněz na investiční akce. Ostatním klientům slouží ke spoření. Na tomto typu účtu je možno vést termínované vklady, čímž se klient zavazuje, že určitou dobu nebude se svými peněžními prostředky manipulovat. (Rejnuš, 2016)

U termínovaných s rostoucí délkou doby splatnosti roste i míra úročení, kterou banka klientu poskytne. Pokud se však klient rozhodne předčasně vybrat peníze, tak od banky dostane vysoký poplatek za toto nedodržení sjednaných podmínek. (Rejnuš, 2016)

2.4.2.1.3 *Jistotní účet*

Jistotní neboli vázaný účet je zvláštní typ účtu. Tento typ účtu je určený pro tvoření rezerv. Tyto rezervy se však nesmí čerpat dle vlastního uvážení, ale pouze za určitých podmínek. Jak zní v zákoně: „Peněžní prostředky zvláštního vázaného účtu mohou být čerpány pouze na účely, na které byly rezervy vytvořeny, s výjimkou uvedenou v odstavci 4. Poplatník zřídí pro jednotlivý účel tvorby rezervy vždy pouze jeden

zvláštní vázaný účet, který je veden v českých korunách nebo eurech.“ (Marková, 2018)

2.4.2.2 Vklady na vkladních knížkách

Jedná se o formu úsporných vkladů, tyto vklady mají jednu hlavní nevýhodu, tou je že vklad se uskutečňuje pouze na přepážce příslušné banky oproti vkladní knížce. Nejčastějšími druhy vkladních knížek jsou úročené a výherní. (Rejnuš, 2016)

2.4.2.3 Speciální druhy úsporných vkladů

„Některé speciálně konstruované druhy úsporných vkladů pak může prostřednictvím obchodních bank zavádět a podporovat i stát. Konkrétní formy a podmínky stanovené pro tyto speciální druhy úsporných vkladů však musí být vždy v souladu s legislativou příslušného státu.“ (Rejnuš, 2016) Mezi druhy speciální bankovních produktů patří spoření účelová, majetková spoření, podřízené vklady a spoření spojená se životním pojištěním. (Rejnuš, 2016)

2.4.3 Cenné papíry

„Dlužné cenné papíry vycházejí z úvěrového vztahu mezi dlužníkem a věřitelem, spočívající v tom, že dlužník má povinnost splatit ve stanovené době nejen zapůjčenou částku, ale i dohodnutý úrok. Dlužník získává tímto způsobem na určitou dobu kapitál. Příkladem jsou obligace, zástavní listy, pokladniční poukázky, vkladové listy, směnky.“ (Skálová, 2018)

Další variantou cenných papírů jsou majetkové cenné papíry, mezi které patří akcie, účasti a podílové listy. Tyto cenné papíry přináší jejich majitelům možnost rozhodování a podílení se na chodu podniku. U těchto cenných papírů nemá vlastník nárok na vrácení financí ve výši investovaného kapitálu při zániku společnosti. (Skálová, 2018)

2.4.4 Internetové bankovníctví

Internetové bankovníctví je také možno nazývat přímým elektronickým bankovníctvím. Tento typ bankovníctví umožní klientovi mít přístupné své finance 24 hodině denně a 365 dní v roce. Přístup je poskytnut pomocí moderních technologií, a to z kteréhokoliv místa na světě. Klient pak může využít buď počítač, mobilní telefon,

tablet s přístupem k internetu nebo platební kartu, pro využití platební karty však bude potřebovat bankomat.

Pro klienty i banky je toto přímé bankovníctví nejvýhodnější. Hlavním důvodem je, že klient nemusí osobně fyzicky docházet na pobočku banky a zde spravovat své finance, což je v dnešní uspěchané době velmi praktická úspora času. Pomocí internetového bankovníctví to udělá z pohodlí domova i mimo otevírací doby poboček. Výhodou pro banky je, že nepotřebují teoreticky tolik zaměstnanců, jelikož se osobní kontakt s klienty omezuje. Jedinou a pro některé klienty hlavní nevýhodou je možnost rizika napadení účtu a jeho zneužití cizí osobou. Tomuto se snaží internetové bankovníctví zamezit pomocí hesla, které požaduje při přihlášení. Dalším ochranným prvkem je odesílání kontrolních SMS při podpisu plateb. Omezením pro internetové bankovníctví může být jeho nemožnost využití bez přístupu k internetu. (Přímé bankovníctví)

Internetové bankovníctví je pro klienty velmi důležité, jak vyplynulo z výzkumu České bankovní asociace, o kterém hovoří Slížek (Slížek, 2018). Osmdesát čtyři procent klientů ho považuje za důležité a dokonce 28 % klientů by svou banku změnilo, právě kvůli internetovému bankovníctví.

„Významným krokem v oboru elektronického bankovníctví bylo zavedení bankovních služeb přes telefon zákazníka. Jedná se o takzvané telefonní bankovníctví neboli phonebanking. V tomto případě klient hovoří s živým zaměstnancem banky, nebo s hlasovou službou, která je k tomuto účelu nastavena. V případě hlasové služby zákazník komunikuje pomocí tlačítek telefonního aparátu. Phonebanking má velmi blízko k mobilnímu bankovníctví, není to ale totéž, neboť pro tento druh služby může klient využít i jiných prostředků než je mobilní telefon.“ (Přádka, 2000)

Phonebanking, který byl již před internetovým bankovníctvím, dal do budoucna základ pro vznik mobilního bankovníctví. Z tohoto důvodu bude v další podkapitole vysvětleno, co to smartbanking je a jak funguje.

2.4.4.1 Smartbanking

Do elektronického bankovníctví patří i smartbanking, jenž je v poslední době stále častěji používaný. Ke svému účtu se zde klienti dostanou pomocí aplikace na „chytrém telefonu“. V aplikaci se nachází kompletní informace o účtu, stavu financí na

účtu, lze z ní posílat platby, upravovat trvalé platební příkazy a další operace. V aplikaci je možné také velmi jednoduše nalézt pobočky či bankomaty dané banky. (Přímé bankovníctví)

Na českém finančním trhu poprvé aplikaci smartbanking nabídly Fio banka a Unicredit Bank v roce 2011. O Fio bance se hovoří v článku, který byl vydaný po jejich tiskové konferenci. (Fio banka, 2011)

O úspěšnosti a propracovanosti aplikace od Unicredit Bank hovoří v článku na mobilních novinkách. (Mobil(n)oviny, 2011) Postupně přibývaly i další banky, nyní tuto službu poskytuje většina bank.

Jednou z výhod oproti internetovému bankovníctví je lepší a komplexnější zabezpečení účtů klientů, což je pro klienty velmi důležité. Může se jednat například o přihlašování pomocí otisku prstu, které již „chytré telefony“ nabízí. Díky lepšímu zabezpečení a velmi jednoduchému a rychlému přístupu je čím dál populárnější. Přístup do aplikace je chráněn heslem, stejně tak i podpis uskutečněných plateb. Dalším ochranným prvkem pro klienta je, že pokud je v aplikaci déle jak tři minuty neaktivní, tak ho aplikace sama odhlásí. Tento ochranný prvek však nalezneme i u internetového bankovníctví, zde však bývá doba do odhlášení delší. Pro platby přes smartbanking je stanovena maximální částka 50 000 Kč. Tuto částku lze však upravit a nastavit podle požadavků klienta, stejně je tomu i u internetového bankovníctví.

Omezením pro smartbanking může být jeho nemožnost využití bez přístupu k internetu. Dalším omezením je jeho instalace, která je možná pouze na „chytrých telefonech“. Z tohoto důvodu není smartbanking zcela populární a dostupný pro starší generace lidí, kteří „chytrý telefon“ nevlastní. Největší počet uživatelů si tedy smartbanking najde hlavně mezi mladší generací, která žije hlavně pomocí „chytrých telefonů“. Téměř 92 % mladých lidí ve věku 18-34 let používají smartphone. Oproti tomu pouze 56 % lidí starších 55 let užívá smartphone. (Bubák, 2019)

„I přesto, že smartbanking používá jen 41 % majitelů chytrých telefonů, mobilní bankovníctví má velký prostor pro růst. Oproti tomu na pobočky chodíme čím dál méně a podobný klesající trend nastává i při kontaktu s pracovníky bankovních callcenter.“ (Bubák, 2019)

2.4.5 Bezkontaktní platební styk

Bezkontaktní platební styk probíhá pomocí platební karty, která se přiloží ke speciálnímu platebnímu terminálu, který je vybavený bezdotykovou technologií. Při malých platbách do 500 Kč nemusí klient zadávat PIN kód, platba tedy probíhá velmi rychle pouze pomocí přiložení. Toto zrychlení a pohodlnější přístup si klienti velmi rychle oblíbili. U částky vyšší než 500 Kč platba probíhá velmi podobně jako u klasické „dotykové“ karty s jediným rozdílem, karta se nemusí před zadáním PIN kódu zasouvat do platebního terminálu, stačí ji pouze přiložit. Rozdíl mezi platbou bezkontaktní a „kontaktní“ je, že bezkontaktní je přibližně šestkrát rychlejší. (Kohoutová, 2014)

Bezkontaktní technologie umožňuje platbu také pomocí speciálních nálepek nebo telefonu. U telefonu bývá platební čip součástí SIM karty. Pak člověk potřebuje jen „chytrý telefon“, který podporuje NFC (NearFieldCommunication), a nainstalovanou platební aplikaci. Další podmínkou je, aby vaše banka tuto službu umožňovala a podporoval ji ona i váš operátor. (Skřebský, 2013)

Bezkontaktní nálepky jsou vlastně takové malé platební karty, které se dají přilepit na příklad na přívěsek, telefon nebo kam si člověk vybere. Jejich fungování je stejné, jako u bezkontaktních platebních karet.

Nevýhodou u bezkontaktních plateb, ať už se jedná o platební kartu, nálepku nebo telefon, je velké riziko při krádeži. Kvůli nevyžadování PIN kódu u platby do 500 Kč může velmi rychle někdo této skutečnosti využít. Při ztrátě však lze okamžitě kartu nebo nálepku zablokovat, a tím tak odcizení peněz předejít. Bezkontaktní platební karty nabízí většina bank automaticky, avšak platební nálepky a platební SIM karty jsou méně rozšířené.

2.5 Výnosy

„Výnosy jsou v penězích vyjádřeným ekvivalentem za uznané výkony účetní jednotky. Časově i věcně se výnosy nemusí krýt s příjmy, u nichž nemusí být přímá vazba s výkony.“ (Rubáková, 2015)

„Výnosy podle vztahu k úrovni výkonů rozlišujeme:

- a) externí výnosy, které podnik získává prodejem svých výkonů a v rozvaze se projeví jako přírůstek finančních prostředků nebo pohledávek,
- b) interní výnosy, jde o přírůstek v konkrétním vnitropodnikovém útvaru a v rozvaze se projeví jako přírůstek nedokončené výroby, polotovaru, hotových výrobků nebo jiného aktivovaného majetku, ne však pohledávek nebo finančních prostředků.“ (Rubáková, 2015)

O přesnější definici rozdělení výnosů pro bankovní instituce hovoří Kašparovská:

„Mezi základní druhy bankovních výnosů, které jsou finančním účetnictvím zachycovány, patří:

- úrokové a provizní výnosy, jde o výnosy realizované prodejem finančních produktů banky,
- provozní výnosy zahrnují typy výnosů, které banka realizuje z provozního majetku,
- výnosy z finančních operací, zahrnují především výnosy z obchodů s cennými papíry, z měnových a derivátových obchodů.“ (Kašparovská, 2006)

2.5.1 Čistý výnos z poplatků a provizí

„Výnosy z poplatků a provizí jsou v drtivé většině tvořeny výnosy inkasovanými od klientů. Při pohledu do sazebníku bank zjistíme, že banky si účtují poplatky a provize za mnoho služeb a úkonů poskytovaných svým klientům. Poplatky jsou spojeny jak s vedením účtu, prováděním platebních příkazů, používáním platebních karet, šeků či nástrojů elektronického bankovníctví, směnářskými službami, tak i s poskytnutím úvěru nebo jeho předčasným splacením.“ (Polouček, 2013)

Čistý výnos z poplatků a provizí získáme odečtením nákladů z poplatků a provizí od výnosů z poplatků a provizí. (Polouček, 2013)

2.5.2 Čistý výnos z úroků

„Úrokové výnosy nicméně nejsou vytvářeny pouze inkasovanými úroky z úvěrů poskytnutým klientům, i když ty téměř vždy tvoří většinu. Významnou část úrokových výnosů získávají banky rovněž z půjček ostatním finančním institucím a z vkladů uložených u jiných bank. Nejdůležitější nákladovou položkou jsou pro

komerční banky zpravidla úrokové náklady, mezi nimiž náleží dominantní pozice úrokům placeným z přijatých klientských a mezibankovních depozit.“ (Polouček, 2013)

Čistý úrokový výnos získáme odečtením úrokových nákladů od úrokových výnosů. Čistému úrokovému výnosu lze také říkat úrokový zisk a je důležitou položkou v celkovém zisku banky. (Polouček, 2013)

2.6 Náklady

„Náklady jsou měřítkem spotřeby, popř. opotřebení majetku účetní jednotky a práce pracovníků. Vhodný systém evidence nákladů zajišťuje potřebné informace o hospodaření s majetkem a práci a měl by umožňovat pohled na náklady z hlediska: Co bylo spotřebováno, na jaký účel to bylo spotřebováno a případně kde to bylo spotřebováno.“ (Rubáková, 2015)

„K základním skupinám bankovních nákladů ve finančním účetnictví patří:

- úrokové a provizní náklady, jde především o náklady spojené s nákupem bankovních zdrojů, tj. úvěrů, vkladů, emisních obchodů aj.,
- provozní náklady, jde o náklady neúrokového typu, které vznikají při běžném provozu banky spotřebou výrobních faktorů, např. odpisy majetku, mzdy zaměstnanců, spotřeba materiálu, nákup externích služeb apod.,
- náklady na finanční operace, jde o náklady spojené s operacemi s cennými papíry určenými k obchodování, náklady na derivátové a měnové obchody.“ (Kašparovská, 2006)

2.7 Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření může být zisk nebo ztráta. Může však nastat ještě třetí, speciální situace a to, že se výsledek hospodaření rovná nule. Tato situace může nastat, pokud se výnosy rovnají nákladům. Důležitý pro banky i pro jiné instituce je zisk. Ten nastane, pokud jsou výnosy vyšší než náklady. Ztráta tedy nastane za situace, kdy jsou náklady větší než výnosy. Pro výpočet výsledku hospodaření se využívá jednoduchého vzorce, kdy se od výnosů odečtou náklady. Zisku, který je výsledkem hospodaření, se říká hrubý. Hrubým ziskem rozumíme zisk před

zdaněním. Po zaúčtování daně z příjmu získáme čistý zisk. (Rubáková, 2015; Synek, 2015)

2.8 Zisk

Ziskem rozumíme kladný rozdíl mezi výnosy a náklady, tento stav zvyšuje vlastní kapitál. Zisk je hlavním cílem každého podnikání. Existují dva velmi jednoduché způsoby jak zisk zvyšovat. Prvním způsobem je snižování nákladů, tedy zvyšování hospodárnosti. Druhým způsobem je zvyšování výnosů. Zisk plní velmi důležité funkce mezi, které patří:

- Rozvojová funkce zisku (je hlavním zdrojem akumulace, tedy nahromaduje finanční zdroje pro další rozvoj).
- Kriteriaální funkce (je kritériem pro rozhodování o ekonomických otázkách instituce-investice, nové produkty).
- Motivační funkce (je základním motivem veškerého podnikání).
- Rozdělovací funkce (je základem rozdělování důchodů mezi vlastníky, investory a stát). (Synek, 2015)

Pro analýzy zisku je základem tato klasifikace:

- EBITDA – zisk před odpisy z dlouhodobého majetku (hmotného i nehmotného), úroků a daní,
- EBIT – zisk před daněmi a úroky,
- EBT – zisk ke zdanění,
- EAT – čistý zisk po zdanění,
- EAC – zisk po zdanění pro společné akcionáře. (Synek, 2015)

2.9 Rentabilita

Rentabilita patří mezi poměrové ukazatele. Její důležitou součástí je zisk. Mezi známé patří:

- rentabilita podniku (zisk/celkový kapitál),
- rentabilita vlastního kapitálu (zisk/vlastní kapitál),
- rentabilita aktiv (zisk/aktiva),
- rentabilita výnosů, resp. tržeb nebo obrátů (zisk/výnosy, resp. zisk/tržby, zisk/obrat),

- nákladové rentability (zisk/náklady). (Synek, 2015)

2.9.1 Využití ROAA a ROAE

Rentabilita průměrných aktiv (ROAA) a rentabilita průměrného kapitálu (ROAE) se využívají v mnoha studiích účinnosti bank po celém světě. Proto patří mezi nejdůležitější ukazatele a budou v této práci hodnoceny. O hodnocení ROAA a ROAE hovoří v článku Popovice (Popovici, 2014), kde přímo porovnávají ROAA a ROAE bank Evropské unie, střední a východní Evropy.

2.9.2 ROA

ROA je zkratka z anglického return on assets. V českém jazyce se jedná o rentabilitu neboli výnosnost aktiv. V případě této práce bude porovnávána ROAA, neboli rentabilita průměrných aktiv. Výpočet této hodnoty se spočítá jako hrubý zisk vydělený průměrnými celkovými aktivy. V některých případech se používá i zisk po zdanění za účetní období. (Polouček, 2013) Tento ukazatel se uvádí v procentech a říká, jak efektivně dokáže banka zacházet se svými aktivy.

„Ukazatel ROA především ukazuje na schopnost managementu využít aktiva banky k vytvoření zisku, a proto zajímá zejména řídicí pracovníky. Zahrnuje výsledky všech typů bankovních operací, odráží se v něm rozhodnutí o struktuře aktiv a pasiv, řízení nákladů i schopnost managementu reagovat na vnější prostředí a tržní podmínky.“ (Polouček, 2013)

2.9.3 ROE

ROE v angličtině také return on equity, v překladu znamená rentabilita neboli výnosnost. Konkrétně v případě této práce se bude porovnávat ROAE, neboli rentabilita průměrného kapitálu. Pro vypočítání této hodnoty musíme znát čistý zisk po zdanění, který vydělíme průměrným celkovým kapitálem. (Polouček, 2013) Hodnota se uvádí v procentech a vyjadřuje efektivitu hospodaření banky s kapitálem od akcionářů.

„Ukazatel ROE představuje míru výnosu, jež náleží akcionářům banky. ROE tak aproximuje čistý zisk, který akcionáři obdrží ze své investice do kapitálu banky. Z tohoto důvodu je ROE důležitým ukazatelem pro akcionáře, kteří pomocí něj hodnotí

úspěšnost své investice vzhledem k postoupenému riziku a srovnávají s alternativními investičními příležitostmi.“ (Polouček, 2013)

2.10 Výroční zpráva

„Účetní jednotky, které mají ze zákona povinnost ověření účetní závěrky auditorem, mají povinnost vyhotovit výroční zprávu. Účelem výroční zprávy je poskytnout komplexní informace o výkonnosti a hospodářském postavení účetní jednotky včetně předpokládaného budoucího vývoje. Tato obecně platná definice vnáší do sestavení výroční zprávy poměrně širokou možnost, jak tuto zprávu sestavit.“ (Skálová, 2018)

Existují však povinné ukazatele, které výroční zpráva musí obsahovat:

- Informace o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,
- informace o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy,
- informace o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích,
- požadované informace podle zvláštních právních předpisů,
- informace o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,
- informace o nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů
- informace o tom, zda účetní jednotka má organizační složku podniku v zahraničí. (§ 21, Zákon o účetnictví)

3 Analýza vývoje vybraných bankovních institucí

V této části práce bude zkoumána situace bank na českém trhu. Situace bude zmapována pro šest bank, které jsou rozděleny do dvou skupin po třech. První skupina zastupuje velké banky na českém trhu a druhá ty menší. Banky se dělí dle počtu klientů a podle zisků v posledních letech. Konkrétně pak byly autorkou vybrány Komerční banka, Československá obchodní banka (dále jako ČSOB) a Česká spořitelna jako velké obchodní banky. Sberbank, Air Bank a Fio banka byly pro potřeby této práce vybrány jako malé obchodní banky. Toto rozdělení bylo učiněno na základě článku Bureše s názvem: Kam plyne zisk 76 miliard Kč z českých bank? (Bureš, 2018) V tomto článku se nachází porovnání bank na českém trhu podle počtu klientů a zisků. Zjednodušené porovnání je zobrazeno v tabulce 1, tučně zvýrazněny jsou zde banky, které byly vybrány.

Tabulka 1: Přehled bank

Banka	Počet klientů v roce 2015	Počet klientů 2017	Čistý zisk v roce 2015	Čistý zisk v roce 2017
Česká spořitelna	4,79 mil.	4,68 mil.	14,29 mld. Kč	14,60 mld. Kč
ČSOB	2,83 mil.	3,67 mil.	14,01 mld. Kč	17,50 mld. Kč
Komerční banka	1,65 mil.	1,67 mil.	12,76 mld. Kč	15,27 mld. Kč
MONETA Money Bank	1,07 mil.	1,03 mil.	4,51 mld. Kč	3,90 mld. Kč
Fio banka	0,55 mil.	0,82 mil.	0,05 mld. Kč.	0,42 mld. Kč
mBank	0,57 mil.	0,65 mil.	0,30 mld. Kč	0,30 mld. Kč
Air Bank	0,42 mil.	0,62 mil.	0,40 mld. Kč	0,68 mld. Kč
Raiffeisenbank	0,50 mil.*	0,65 mil.*	2,54 mld. Kč	2,82 mld. Kč
UniCredit Bank	-	0,42 mil.	5,64 mld. Kč	7,20 mld. Kč
Sberbank	0,10 mil.	0,12 mil.	0,02 mld. Kč	0,42 mld. Kč
J & T Banka	0,05 mil.	-	1,88 mld. Kč	2,20 mld. Kč
Expobank	0,03 mil.	-	0,11 mld. Kč	-0,07 mld. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě článku Bureše

Do skupiny velkých bank byly zvolené tři největší zástupci na českém bankovním trhu. Pro porovnání, jak si vedou velké banky oproti malým, byly vybrány další tři banky ze spodní poloviny pořadí bank. Střední skupina bankovních institucí v této práci nebude zkoumána, ale práce se zaměří na menší bankovní instituce.

Toto rozhodnutí bylo učiněno z důvodu většího rozdílu mezi velkými a malými bankami. Bude zkoumáno především rozdílné vyvíjení malých a velkých bank. Tento vývoj bude zhodnocen na konci práce, kdy budou porovnány všechny zkoumané bankovní instituce a posuzovány mezi sebou. U jednotlivých kritérií budou hodnoceny jak absolutní hodnoty, tak procentuální změny mezi jednotlivými roky.

Při výběru bank byla důležitá i dostupnost dat. Problémem byly například počty klientů, některé banky je neuvádí vůbec a jiné je uvádí například pouze pro celou Evropu nebo konsolidovaný celek. Mezi banky, které byly vyřazeny ze zkoumání z těchto důvodů, byly mBank a Hello bank. Dalšími bankami, které tato data neuvádí, jsou Unicredit Bank a Raiffeisenbank, ti jsou však zástupci středních bank, které nebyly do zkoumání zařazeny. Například u Fio banky nejsou ve zprávě uvedeny přesné počty zaměstnanců, mají zde uvedený pouze průměrný počet zaměstnanců. Tímto průměrným počtem zaměstnanců myslí průměrný počet zaměstnanců ve vedení banky, avšak i přes tento drobný problém byla tato banka do zkoumání zařazena. Tato skutečnost zkresluje i jiné hodnoty u této banky, jelikož nemá žádné náklady za zaměstnance na pobočkách. Pracovníci na pobočkách jsou zaměstnanci jiných společností.

Porovnání bankovních institucí bude provedeno na základě konsolidovaných dat z výročních zpráv jednotlivých bank. Při srovnání budou hodnoceny absolutní i procentuální změny v hodnotách bank. Důvodem je možnost porovnání velkých a malých bank dohromady. Pokud by se jednalo o porovnávání hodnot jako takových, bylo by dopředu jasné, že lépe si povedou velké banky.

Konkrétně pak budou porovnány čisté úrokové výnosy jednotlivých bank a čisté výnosy z poplatků a provizí. Tyto dva aspekty pomohou zjistit, kolik banky vydělávají na penězích od klientů. Tedy konkrétně, kolik vydělávají z poplatků a úroků. Následovat bude porovnání čistého zisku za účetní období bank, kde bude analyzována jejich finanční situace. Dalším velmi důležitým ukazatelem u bank je počet jejich klientů, tím se tedy bude tato práce také zabývat. Jako další ukazatel byl zvolen zisk na jednoho klienta, který napovídá, jak moc dokáže banka využívat finance svých klientů. Tento ukazatel není však zcela přesný. Mezi faktory, které tento ukazatel ovlivňují, patří například, zda má banka spíše drobné klienty nebo velké korporace.

Důležitým ukazatelem je i počet zaměstnanců, který nám udává představu, jak velký počet osob pracuje pro danou bankovní instituci. Jedním z finančních ukazatelů je rentabilita. V práci bude vypočtena a analyzována rentabilita průměrných aktiv a rentabilita průměrného kapitálu. V poslední části práce budou zhodnoceny bankovní online aplikace. K tomuto zhodnocení bude využito hodnocení Zlatá Koruna a aplikace Google Play.

Pro zjednodušení a zpřehlednění práce budou citace výročních zpráv, které byly v práci použity, citovány jako webové stránky. Na těchto citovaných webových stránkách budou ke stažení dostupné všechny použité výroční zprávy za všech pět let, které byly v práci zkoumány. Při citování jednotlivých výročních zpráv by byla práce přehlcena citacemi u tabulek a grafů a ztrácela by na přehlednosti. Z tohoto důvodu jsou u jednotlivých tabulek a grafů jako zdroje uvedeny pouze výroční zprávy. Zprávy je možno stáhnout na jednotlivých webových stránkách, které jsou uvedeny v seznamu literatury. V době, kdy byla práce zpracovávána, byly u všech zkoumaných finančních institucí zveřejněny výsledky do roku 2017. Z toho důvodu analýza tímto rokem končí.

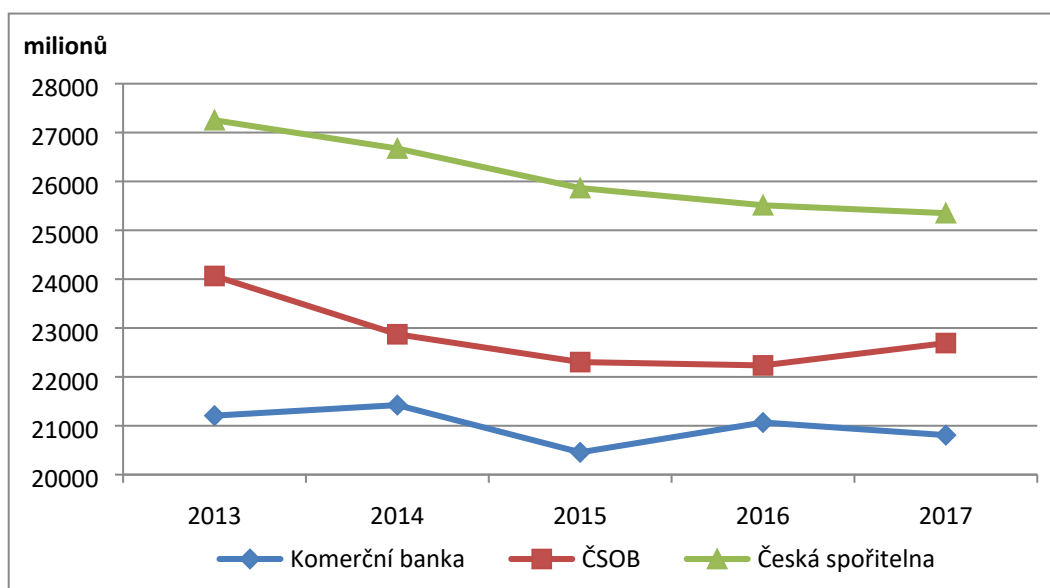
3.1 Čistý úrokový výnos

Čistý úrokový výnos získáme odečtením úrokových nákladů od úrokových výnosů. Čistý úrokový výnos tedy ukazuje, kolik finančních prostředků získala banka z úroků. Tyto finance banka získává z poskytování úvěrových služeb.

Tabulka 2: Čisté úrokové výnosy velkých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	21207	21423	20456	21067	20808
ČSOB	24065	22872	22303	22235	22692
Česká spořitelna	27252	26673	25864	25512	25350
	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	21 207	1%	-5%	3%	-1%
ČSOB	24 065	-5%	-2%	0%	2%
Česká spořitelna	27 252	-2%	-3%	-1%	-1%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 1: Graf čistých úrokových výnosů velkých bank

Zdroj: Výroční zprávy

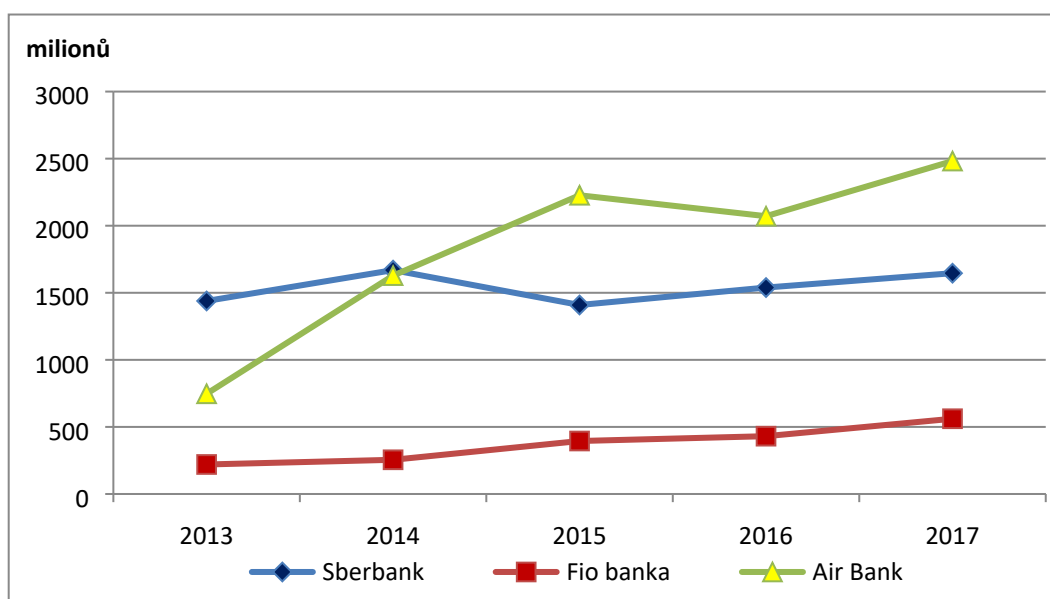
Na obrázku 1 jsou vidět křivky v grafu čistých úrokových výnosů velkých bank. Na první pohled je možné vidět, že největší úrokové výnosy má Česká spořitelna. Je u ní však viditelný postupný pokles hodnoty úrokových výnosů. V roce 2014 její úrokové výnosy klesly o 2 %. V roce 2015 znovu poklesly oproti předchozímu roku, tentokrát o další 3 %. Pak se již pokles zmírnil, ale nadále pokračoval v následujících dvou letech po jednom procentu. Další bankou v grafu je ČSOB, která v roce 2014 zaznamenala výrazný pokles úrokových výnosů o 5 %. Od tohoto roku by se však dalo hovořit o zlepšování hodnoty úrokových výnosů, jelikož v dalším roce sice

zaznamenala ještě pokles, ale již pouze o 2 %. V dalším roce, tedy v roce 2016, své úrokové výnosy ustálila a v následujícím roce je o 2 % navýšila. Poslední bankou v grafu je Komerční banka. U té lze vidět velmi nestálý průběh křivky úrokových výnosů. V roce 2014 své úrokové výnosy zvedla o 1 %, avšak v dalším roce je o 5 % snížila. Tento velký pokles se v dalším roce pokusila zlepšit, narostly tedy její úrokové výnosy o 3 %, to však na navrácení k původním hodnotám nestačilo. V posledním zkoumaném roce své úrokové výnosy znovu snížila, tentokrát však pouze o 1 %.

Tabulka 3: Čisté úrokové výnosy malých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	1439	1669	1409	1539	1646
Fio banka	220	255	395	431	561
Air Bank	747	1628	2227	2071	2482
	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	1 439	16%	-16%	9%	7%
Fio banka	220	16%	55%	9%	30%
Air Bank	747	118%	37%	-7%	20%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 2: Graf čistých úrokových výnosů malých bank

Zdroj: Výroční zprávy

V grafu na obrázku 2 je zobrazený průběh úrokových výnosů malých bank za zkoumané období. Banka, která na první pohled zaujme v tomto grafu, je Air Bank. Tato banka zaznamenala v tomto grafu největší růst úrokových výnosů. V konkrétních hodnotách v roce 2014 zaznamenala rekordní vzrůst úrokových výnosů o 118 %, v dalším roce své úrokové výnosy stále zvyšovala, tentokrát však o 37 %. V roce 2015

zaznamenala jediný pokles úrokových výnosů, tento pokles byl však pro tuto banku pouze o 7 %, ten hned v dalším roce výrazně napravila růstem této hodnoty o 20 %. Bankou ve středu tohoto grafu je Sberbank, která své úrokové výnosy nejprve v roce 2014 zvýšila o 14 %, ale pak následně hned v roce 2015 snížila o stejný počet procent. V následujících dvou zkoumaných letech již své úrokové výnosy pouze zvyšovala, konkrétně o 9 % v roce 2016 a o 7 % v roce 2017. Poslední zkoumanou bankou v grafu je Fio banka. Ta jako jediný v tomto grafu zaznamenala pouze nárůst úrokových výnosů. Tento nárůst byl ve dvou větších vlnách, jelikož v roce 2014 byl nárůst o 16 %, kterému následoval větší nárůst a to o 55 %. V roce 2016 byl nárůst zase o něco menší, úrokové výnosy v tomto roce u Fio banky vzrostly o 9 %. V posledním zkoumaném roce následoval znovu větší nárůst úrokových výnosů, tentokrát o 30 %.

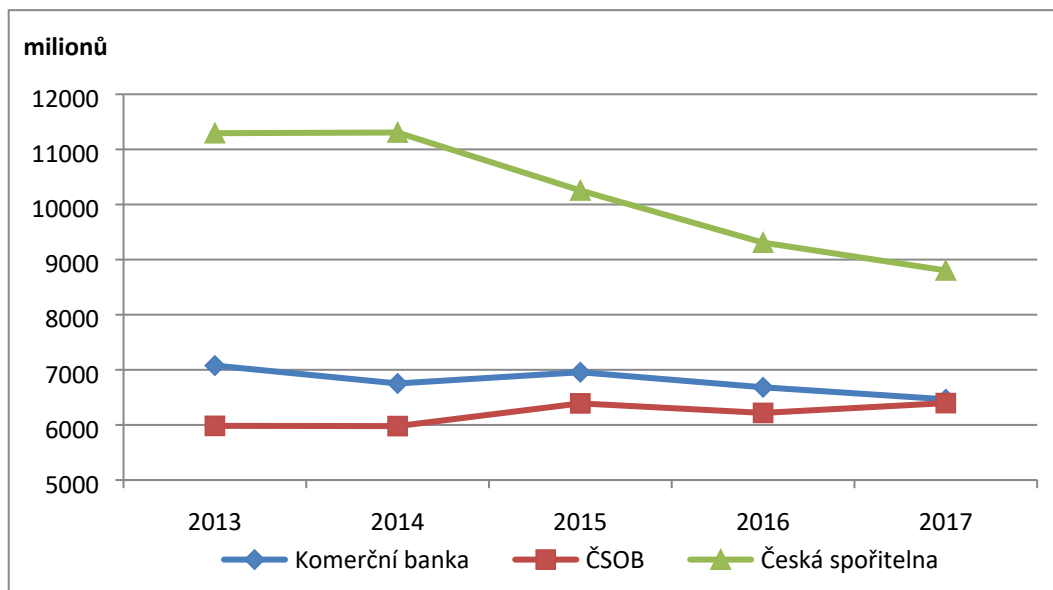
3.2 Čistý výnos z poplatků a provizí

Čistý výnos z poplatků a provizí získáme odečtením nákladů z poplatků a provizí od výnosů z poplatků a provizí. Tento čistý výnos nám ukáže, kolik finančních prostředků získá banka pouze z poplatků a provizí, které obdrží od klientů.

Tabulka 4: Čistý výnos z poplatků a provizí velkých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	7077	6752	6956	6683	6465
ČSOB	5983	5979	6391	6218	6396
Česká spořitelna	11294	11306	10254	9308	8803
	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	7 077	-5%	3%	-4%	-3%
ČSOB	5 983	0%	7%	-3%	3%
Česká spořitelna	11 294	0%	-9%	-9%	-5%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 3: Graf čistých výnosů z poplatků a provizí velkých bank

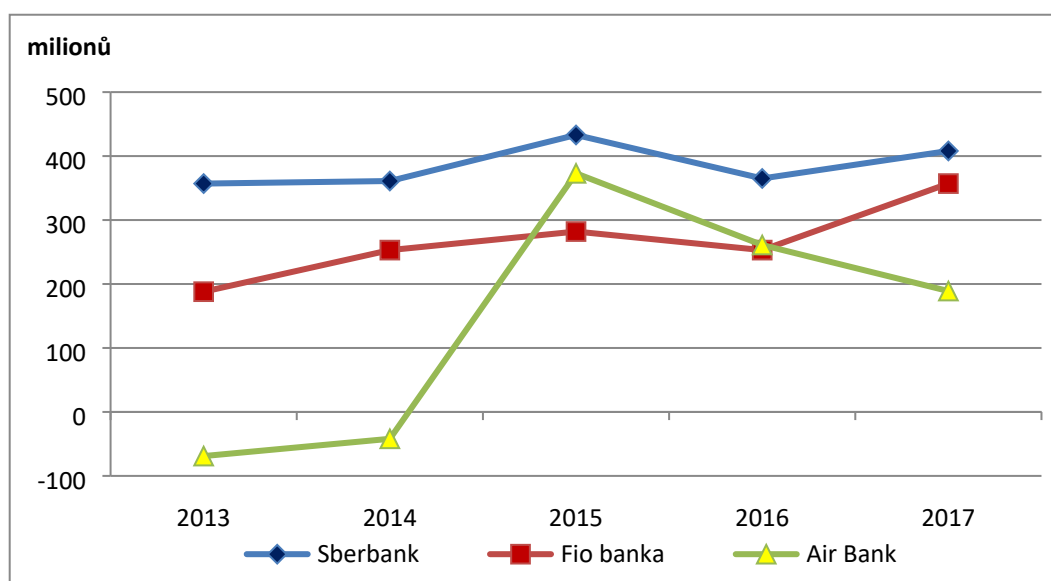
Zdroj: Výroční zprávy

Graf čistých výnosů z poplatků a provizí velkých bank je znázorněn na obrázku 3. Nejvyšších hodnot v tomto grafu dosahuje Česká spořitelna, avšak její hodnoty v průběhu let postupně strmě klesají. V roce 2014 si ještě hodnotu výnosů z poplatků a provizí udržela, ale v dalším roce již tato hodnota poklesla o 9 %. Stejný procentuální pokles zaznamenala i v roce 2016. V posledním zkoumaném roce snížila procentuální pokles na 5 %. Tento pokles mohl být způsoben snížením počtu klientů, ke kterému docházelo u České spořitelny již od roku 2013. Další bankou v grafu je Komerční banka, která jako jediná v tomto grafu zaznamenala v roce 2014 pokles výnosů z poplatků a provizí, tento pokles byl o 5 %. V roce 2015 své výnosy z poplatků a provizí zvýšila, tentokrát o 3 %, bohužel však v dalších letech zaznamenala znovu pokles výnosů. Konkrétně v roce 2016 o 4 % a v roce 2017 o 3 %. ČSOB je poslední bankou v grafu. Tato banka v roce 2014 nezaznamenala ani pokles ani nárůst výnosů z poplatků a provizí. Její výnosy zůstaly téměř stejné. V dalším roce je však zvýšila, a to o 7 %. Jediným slabším rokem pro ni byl rok 2016, kdy své výnosy z poplatků a provizí snížila o 3 %. V posledním zkoumaném roce své výnosy však znovu zvýšila, tentokrát o 3 %.

Tabulka 5: Čistý výnos z poplatků a provizí malých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	357	361	433	365	408
Fio banka	188	253	282	253	357
Air Bank	-69	-42	373	261	189
	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	357	1%	20%	-16%	12%
Fio banka	188	35%	11%	-10%	41%
Air Bank	-69	39%	988%	-30%	-28%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 4: Graf čistých výnosů z poplatků a provizí malých bank

Zdroj: Výroční zprávy

Na obrázku 4 je zobrazen graf výnosů z poplatků a provizí malých bank. V tomto grafu se nachází tři banky, těmi jsou Sberbank, Fio banka a Air Bank. Sberbank v roce 2014 zaznamenala pouze malý nárůst výnosů z poplatků a provizí o jedno procento. V dalším roce svůj nárůst zvětšila a zvýšila tak své výnosy z poplatků a provizí o 20 %. Nejhorším rokem v tomto grafu pro ni byl rok 2016, kdy své výnosy z poplatků a provizí snížila o 16 %. Toto snížení však alespoň z části zmírnila nárůstem výnosů z poplatků a provizí v dalším roce o 12 %. Fio banka v roce 2014 zaznamenala velké zvýšení výnosů z poplatků a provizí a to o 35 %, nárůst výnosů pokračoval i v dalším roce kdy ho zvýšila o 11 %. Rok 2016 pro Fio banku nebyl nejlepší a své výnosy z poplatků a provizí snížila o 10 %. V posledním zkoumaném roce však toto snížení velmi výrazně vylepšila, jelikož své výnosy z poplatků a provizí zvýšila o 41 %. Air Bank měla velmi prudký průběh výnosů z poplatků a provizí v tomto grafu. Jelikož začínala v záporných číslech tak nejprve v roce 2014 své výnosy z poplatků a provizí

zvýšila pouze o 39 %. To jí však ze záporných čísel nedostalo, z těch se dostala až v následujícím roce, kdy své výnosy z poplatků a provizí zvýšila o 988 %. Tento velmi zajímavý a prudký průběh byl způsoben velmi krátkým působením na finančním trhu této banky. Ta na českém finančním trhu figuruje od roku 2011. Bohužel pro Air Bank její výnosy z poplatků a provizí v následujících dvou letech klesaly, konkrétně v roce 2016 o 30 % a v roce 2017 o 28 %.

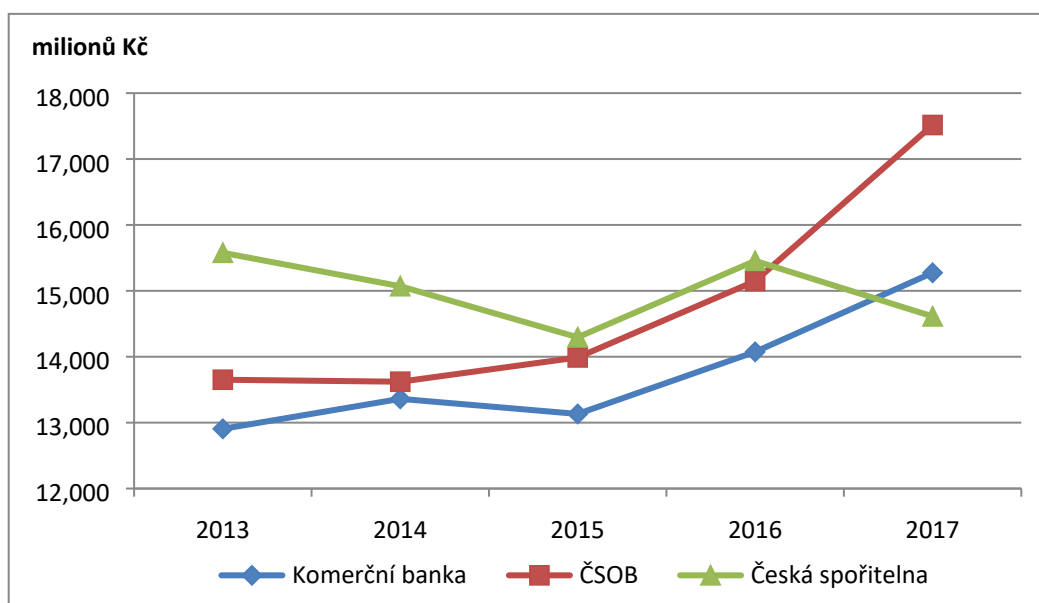
3.3 Zisk po zdanění za účetní období

Zisk je hlavním cílem všech bankovních institucí. Zisk se vypočítá odečtením nákladů od výnosů. Snahou všech bank je co nejvyšší a nejstabilnější zisk. Čistý zisk po zdanění získáme tak, že ze zisku odečteme daň, kterou musí banka zaplatit státu.

Tabulka 6: Zisk po zdanění velkých bank mil. Kč a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	12 906	13 361	13 132	14 074	15 274
ČSOB	13 651	13 621	13 989	15 148	17 516
Česká spořitelna	15 577	15 070	14 295	15 455	14 612
	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	12 906	4%	-2%	7%	9%
ČSOB	15 577	0%	3%	8%	16%
Česká spořitelna	13 651	-3%	-5%	8%	-5%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 5: Graf zisku po zdanění velkých bank

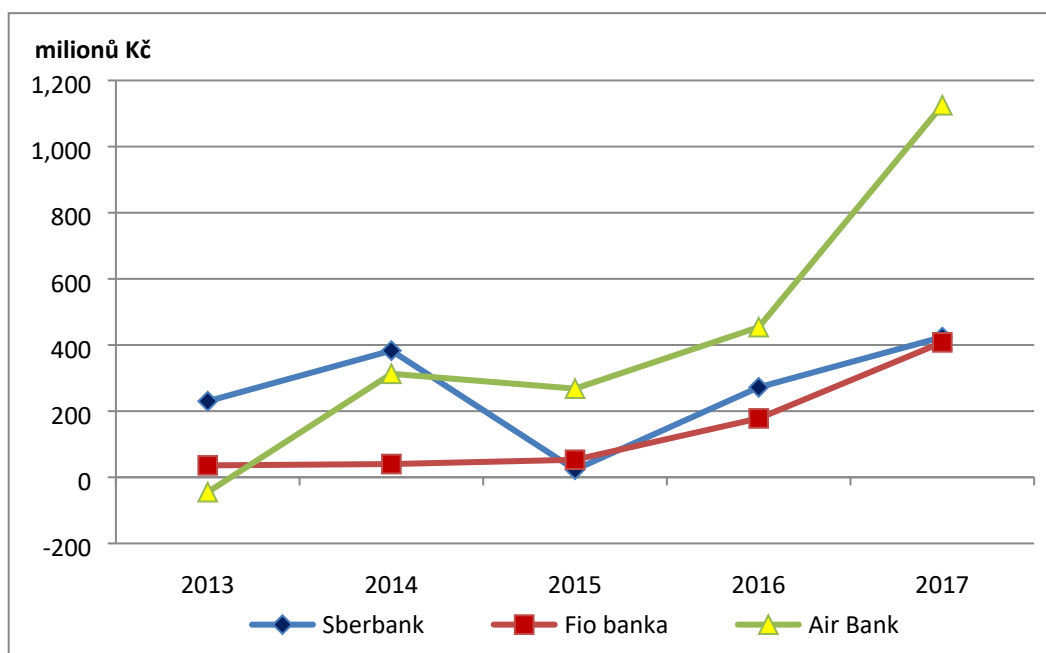
Zdroj: Výroční zprávy

Graf zisků po zdanění velkých bank je znázorněn na obrázku 5. Nejvýraznější bankou na obrázku je ČSOB, která své zisky v grafu strmě zvyšuje. V roce 2014 má sice zisky téměř stejné jako v předchozím roce, ale pak již zvyšuje své zisky. V roce 2015 zvýšila zisky o 3 %, v dalším roce je zvýšila o 8 % a v posledním zkoumaném roce narostly její zisky dokonce o 16 %. Další bankou, která v celkovém výsledku své zisky zvyšuje, je Komerční banka. Ta v roce 2014 zaznamenala zvýšení zisků o 4 %. Rok 2015 byl v tomto grafu z pohledu zisků nejhorší, jelikož zaznamenala pokles o 2 %. Po tomto poklesu již pouze zvyšovala své zisky, konkrétně v roce 2016 o 7 % a v roce 2017 o 9 %. Poslední znázorněnou bankou je Česká spořitelna. Ta do roku 2016 své zisky snižovala, v roce 2014 tomu bylo o 3 % a v roce 2015 o 5 %. V roce 2016 u ní došlo k navýšení zisků o 8 %. Navyšování zisků však netrvalo dlouho, jelikož hned v následujícím roce jí zisky znovu poklesly, tentokrát o 5 %. Tyto poklesy zisků mohou být zapříčiněny poklesy v počtu klientů, které jsou vidět v grafu na obrázku 7.

Tabulka 7: Zisk po zdanění malých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	230	383	23	272	424
Fio banka	36	40	53	178	408
Air Bank	-45	313	268	454	1 125
	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	230	67%	-94%	1083%	56%
Fio banka	36	11%	33%	236%	129%
Air Bank	-45	796%	-14%	69%	148%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 6: Graf zisku po zdanění malých bank

Zdroj: Výroční zprávy

Z grafu, který je na obrázku 6, je na první pohled patrné, že největší zvýšení zisků zaznamenala Air Bank. Ta jako jediná měla ztrátu zisků. Tyto záporné zisky jsou však způsobeny jejím vstupem na bankovní trh v České republice až v roce 2011. V roce 2014 své zisky zvýšila o 796 %, takto vysoký procentuální nárůst je způsoben hlavně přechodem ze záporných hodnot, v kterých se banka pohybovala předcházející rok. Po tomto roce u ní lze pozorovat mírný pokles zisků o 14 %. V letech 2016 a 2017 pokračovala v prudkém narůstání svých zisků, konkrétně se jednalo o 69 % v roce 2016 a v posledním roce dokonce o 148 %. Sberbank v roce 2014 své zisky zvýšila o 67 %, pak u ní nastal pokles. Tento pokles byl zapříčiněn prohraným soudním sporem, kdy Sberbank musela zaplatit pokutu téměř sto třicet milionů korun. V procentech se jednalo o pokles o 94 %, takže její zisky byly téměř nulové. V roce 2016 své zisky opět zvýšila, tentokrát o 1083 %. Pokud by však rok 2015 nenastal a porovnávaly se pouze roky 2014 a 2016, byl by zde pokles 29 % mezi těmito lety. V posledním zkoumaném roce Sberbank své zisky zvýšila o 56 %. Poslední bankou znázorněnou v grafu je Fio banka. Ta ve zkoumaném období své zisky pouze zvyšovala, v roce 2014 o 11 %, v roce 2015 o 33 %. Největšího zvýšení dosáhla v roce 2016, kdy své zisky zvýšila o 236 %. Své zvyšování zisků zakončila v tomto grafu v roce 2017, zvýšením o 129 %.

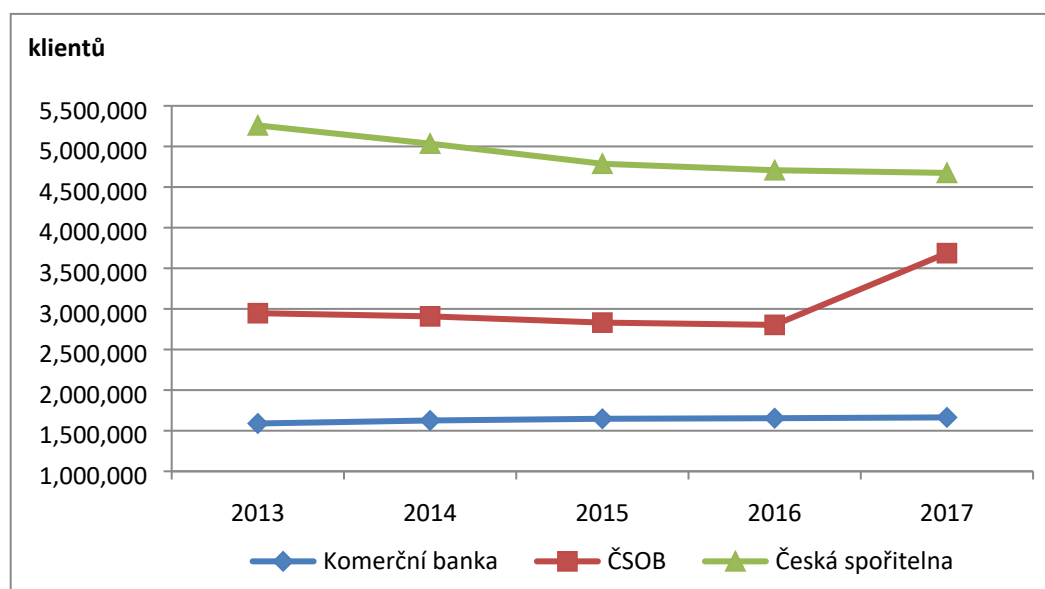
3.4 Počty klientů

Počet klientů je pro každou banku důležitý. Od něho se z většiny odvíjí i příjmy bank. Každá banka chce mít co nejvíce klientů. Se zvýšeným počtem klientů lze předpokládat i zvýšené příjmy. Porovnáním změn v počtu klientů je možné zjistit, které banky se rozrůstají, tedy přijímají nové klienty. Dále lze zjistit, které banky si drží své klienty, tedy se jejich počty příliš nemění a v poslední řadě, které banky své klienty ztrácí, tedy ztrácí hlavní část svých příjmů.

Tabulka 8: Počet klientů velkých bank a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	1 589 000	1 626 000	1 647 000	1 654 000	1 664 000
ČSOB	2 947 000	2 908 000	2 831 000	2 803 000	3 686 000
Česká spořitelna	5 258 892	5 034 590	4 786 644	4 707 094	4 674 173
	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	1 589 000	2%	1%	0%	1%
ČSOB	2 947 000	-1%	-3%	-1%	32%
Česká spořitelna	5 258 892	-4%	-5%	-2%	-1%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 7: Graf počtu klientů velkých bank

Zdroj: Výroční zprávy

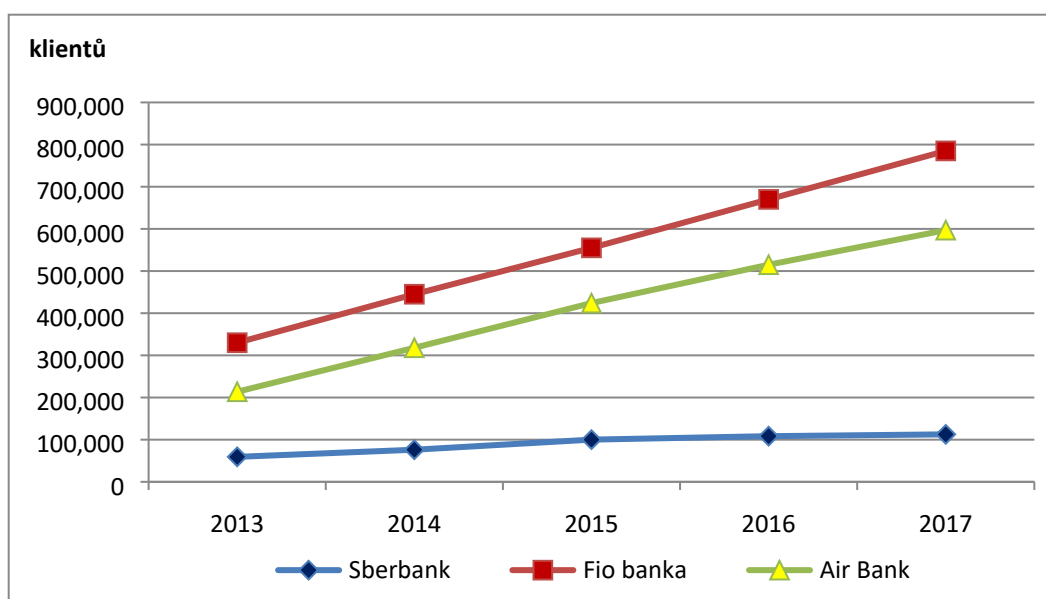
Z obrázku 7, kde je zobrazen graf počtu klientů, je možné vyčíst, že se pořadí bank dle počtu klientů v průběhu 5 let vůbec nezměnilo. Lze však zaznamenat různé vzestupy a poklesy v počtu klientů u jednotlivých bank. Od České spořitelny postupně v průběhu let klienti odchází. V roce 2014 klesl její počet klientů o 4 % v dalším roce o

5 %. Pak se pokles počtu klientů trochu zmírnil a v roce 2016 se snížil počet klientů o 2 %. V posledním zkoumaném roce ztratila Česká spořitelna pouze 1 % klientů. ČSOB o své klienty mírně přicházela až do roku 2017. Konkrétně v roce 2014 ztratila 1 %, v roce 2015 3 % a v roce 2016 znovu 1 % klientů. V posledním zkoumaném roce však získala velké množství klientů a zvýšila tak hodnotu počtu svých klientů o 32 %. Tento velký nárůst počtu klientů, je způsoben tím, že od roku 2017 neuvádí již ČSOB ve svých výročních zprávách počet klientů banky, ale skupiny ČSOB. Není tedy možné tento rok posuzovat s předchozími roky. Poslední bankou je Komerční banka, u které nebyla zaznamenána téměř žádná změna v počtu klientů. V roce 2014 počet jejich klientů stoupl o 2 %, následující rok pak o 1 %. V roce 2016 zůstal téměř stejný jako předcházející rok a v roce 2017 znovu mírně stoupl o 1 %.

Tabulka 9: Počet klientů malých bank a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	59 246	76 137	100 100	108 300	112 600
Fio banka	330 000	445 000	555 000	670 000	785 000
Air Bank	213 659	318 000	424 000	515 000	597 000
	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	59 246	29%	31%	8%	4%
Fio banka	330 000	35%	25%	21%	17%
Air Bank	213 659	49%	33%	21%	16%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 8: Graf počtu klientů malých bank

Zdroj: Výroční zprávy

Z grafu na obrázku 8 lze vidět mnohem podstatnější procentuální změny počtu klientů, než tomu bylo u velkých bank. Bankami, které drží v tomto grafu strmě stoupající křivku, jsou Fio banka a Air Bank. Fio banka v roce 2014 zvýšila svůj počet klientů o 35 %, následující rok tomu bylo o 25 %. Pak již procenta nadále mírně klesala, ale počet klientů stále stoupal. V roce 2016 měla o 21 % více klientů a v roce 2017 již pouze o 17 %. Air Bank v roce 2014 počet svých klientů oproti předchozímu roku zvýšila o 49 %, další rok hodnotu počtu svých klientů zvýšila o 33 %. V roce 2016 pokračovala ve zvyšování počtu klientů, těch bylo o 21 % více než předchozí rok. V posledním roce počet klientů znovu zvýšila, tentokrát o 16 %. Nejmenší bankou dle počtu klientů je Sberbank, ta v roce 2014 zvýšila svůj počet klientů o 29 %. Následující rok svůj počet klientů zvýšila ještě více a to o 31 %. Pak již svůj počet klientů zvyšovala pouze mírně, v roce 2016 o 8 % a v roce 2017 o 4 %.

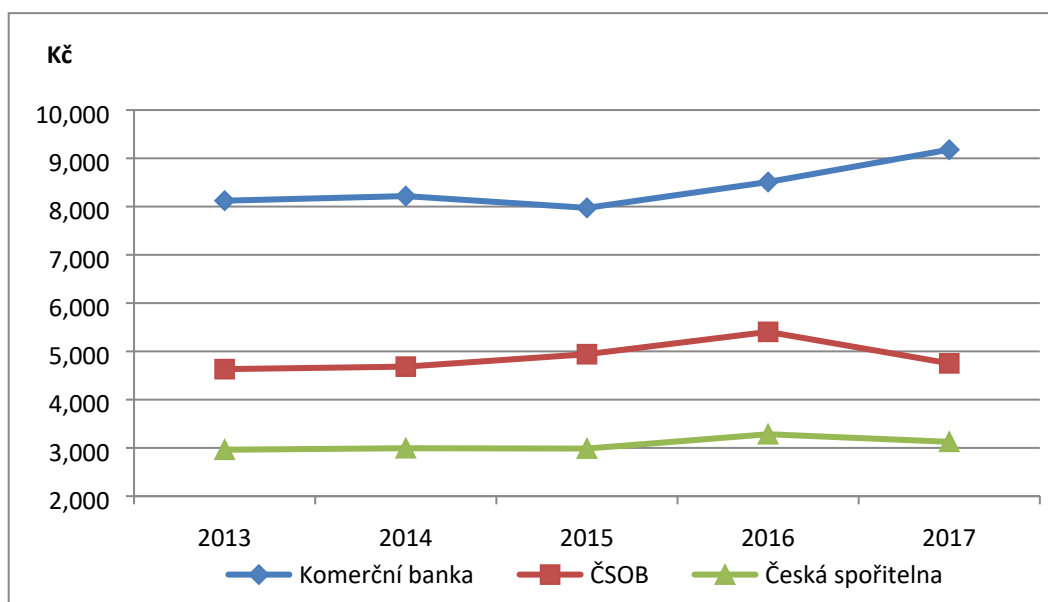
3.5 Zisk na jednoho klienta

Zisk na jednoho klienta je dalším ukazatelem při porovnávání bank, promítne se v něm, jak moc banka dokáže využívat svého počtu klientů. Zisk na jednoho klienta je vypočítán tak, že se veškeré zisky po zdanění vydělí počtem klientů. Samozřejmě veškeré zisky banky nepramení pouze od klientů, ale tvoří většinu těchto zisků.

Tabulka 10: Zisk na jednoho klienta velkých bank v Kč a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	8 122	8 217	7 973	8 509	9 179
ČSOB	4 632	4 684	4 941	5 404	4 752
Česká spořitelna	2 962	2 993	2 986	3 283	3 126
	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	8 122	1%	-3%	7%	8%
ČSOB	4 632	1%	5%	9%	-12%
Česká spořitelna	2 962	1%	0%	10%	-5%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 9: Graf zisku na jednoho klienta velkých bank

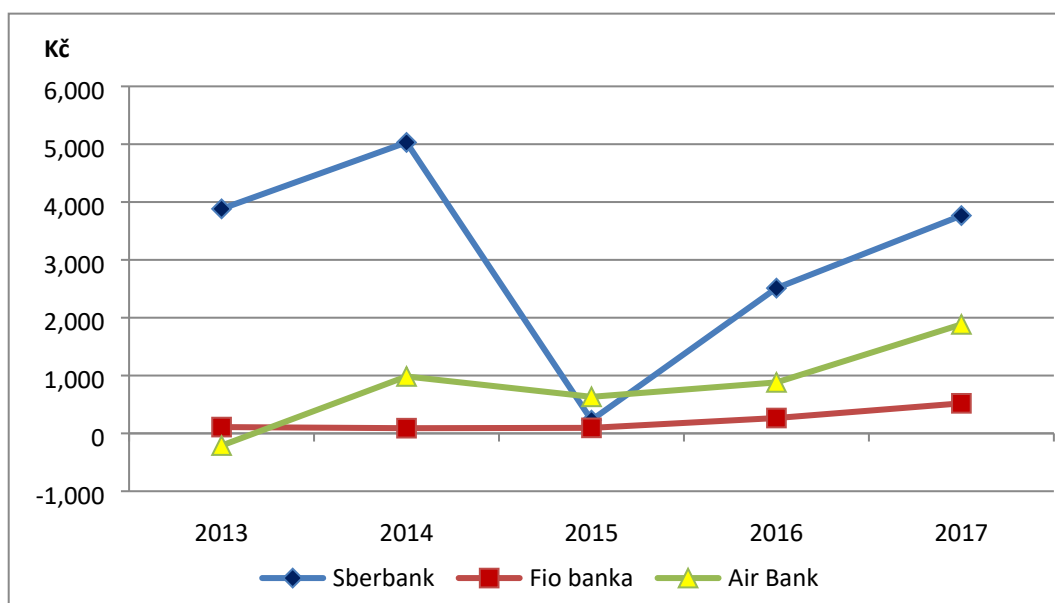
Zdroj: Výroční zprávy

Dle grafu na obrázku 9 je možné vidět, že Komerční banka má největší zisky, pokud budou brány v úvahu zisky na jednoho klienta. Své zisky na jednoho klienta v roce 2014 pouze mírně zvýšila o jedno procento, v následujícím roce však zaznamenala pokles hodnoty zisku na jednoho klienta, a to o 3 %. Pak již své zisky na jednoho klienta navyšovala, v roce 2016 tomu bylo o 7 % a v roce 2017 o 8 %. ČSOB své zisky na jednoho klienta do roku 2017 zvyšovala a to postupně, nejprve o 1 %, pak o 5 % a v roce 2016 dokonce o 9 %. V roce 2017 však její zisky na jednoho poklesly o 12 %. Tento pokles, je však způsoben vysokým počtem klientů, s kterými bylo v tomto roce počítáno. Lze předpokládat, že zisk na jednoho klienta by byl vyšší za předpokladu, že by byl znám přesný počet klientů banky ČSOB a ne pouze počet klientů skupiny ČSOB pro tento rok. U České spořitelny nejsou vidět žádné výrazné změny. V roce 2014 zvýšila své zisky na jednoho klienta o jedno procento a další rok zůstaly téměř totožné. V roce 2016 však zvýšila své zisky na jednoho klienta výrazněji a to o 10 %, bohužel pro ni však následující rok její zisky na jednoho klienta klesly o 5 %.

Tabulka 11: Zisk na jednoho klienta malých bank v Kč a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	3 882	5 030	230	2 512	3 766
Fio banka	109	90	95	266	520
Air Bank	-211	984	632	882	1 884
	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	3 882	30%	-95%	993%	50%
Fio banka	109	-18%	6%	178%	96%
Air Bank	-211	367%	-36%	39%	114%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 10: Graf zisku na jednoho klienta malých bank

Zdroj: Výroční zprávy

Na obrázku 10 se nachází graf zisku na jednoho klienta malých bank. Sberbank své zisky na jednoho klienta v roce 2014 zvýšila o 30 %. Následující rok zaznamenala strmý pokles, který byl způsoben velkými náklady za soudní spor. Tento pokles byl o 95 %. Pokud by však tato situace nastala u jedné z velkých bank, nebyl by propad tak razantní. V roce 2016 však zaznamenala nárůst svých zisků na jednoho klienta o 993 %. Pokud bychom však brali procentuální rozdíl mezi lety 2014 a 2016, klesly by její zisky na jednoho klienta o 50 %. V roce 2017 znovu zaznamenala nárůst zisků na jednoho klienta a to o 50 %. Bankou, která měla v roce 2013 zisk na jednoho klienta v záporných hodnotách, je Air Bank. Ta zaznamenala nárůst zisků na jednoho klienta v roce 2014 o 367 %. Další rok však její zisk na jednoho klienta poklesl o 36 %. V roce 2016 znovu začal nárůst zisku na jednoho klienta u této banky, nárůst byl o 39 % a v následujícím roce o 114 %. Poslední bankou v grafu je Fio banka, která v roce 2014

snížila svůj zisk na jednoho klienta o 18 %. V roce 2015 začaly její zisky na jednoho klienta narůstat, v tomto roce to bylo o 6 %. Následující rok tomu bylo 178 % a poslední sledovaný rok o 96 %.

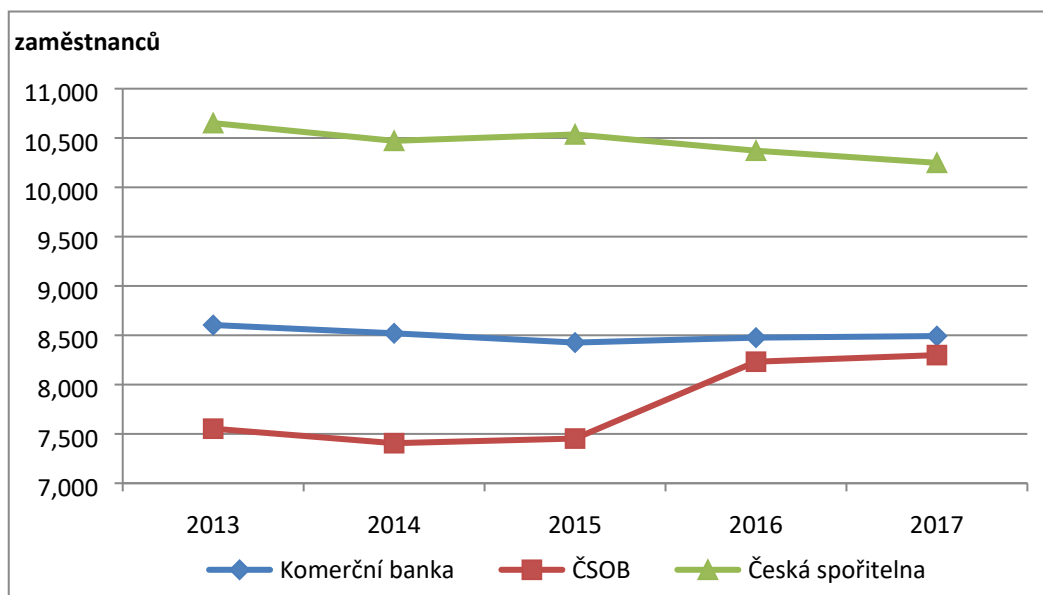
3.6 Počty zaměstnanců

Každá banka má počet zaměstnanců, bez kterých by nemohla fungovat. Jejich počet se v průběhu let mění. Jak banka roste, rozrůstá se i počet zaměstnanců, bohužel i jak bank uzavírá své pobočky, tak klesá počet jejích zaměstnanců. Existuje i další možnost, kdy bance postačí menší počet zaměstnanců na stejný počet poboček. Tato situace může nastat kvůli dnešní době internetu, kdy se většina věcí řeší online.

Tabulka 12: Počet zaměstnanců velkých bank KČ a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	8 604	8 520	8 426	8 476	8 492
ČSOB	7 553	7 406	7 453	8 232	8 299
Česká spořitelna	10 651	10 471	10 536	10 371	10 248
	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	8 604	-1%	-1%	1%	0%
ČSOB	7 553	-2%	1%	10%	1%
Česká spořitelna	10 651	-2%	1%	-2%	-1%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 11: Graf počtu zaměstnanců velkých bank

Zdroj: Výroční zprávy

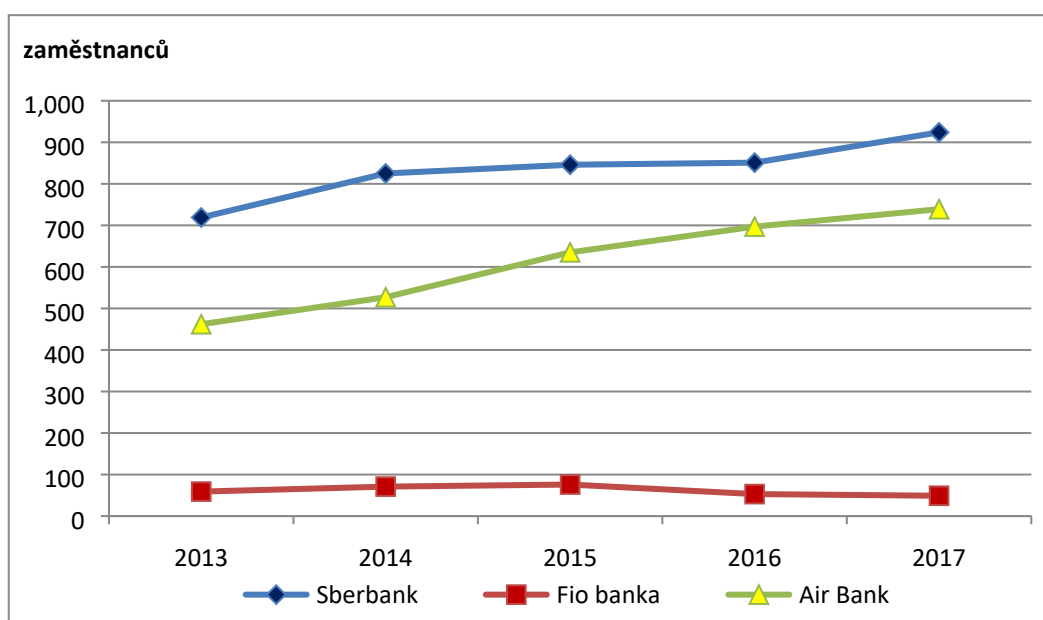
Počet zaměstnanců velkých bank, který je zobrazený na obrázku 11, je téměř stabilní. Tato stabilita je způsobena velikostí a stálostí jejich poboček, tedy i pracovních míst.

Kromě nárůstu počtu zaměstnanců o 10 % u ČSOB v roce 2016, nedošlo k zásadním výkyvům v počtu zaměstnanců.

Tabulka 13: Počet zaměstnanců malých bank Kč a % změna těchto hodnot

	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	719	825	846	851	924
Fio banka	59	71	76	53	49
Air Bank	462	527	635	697	739
	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	719	15%	3%	1%	9%
Fio banka	59	20%	7%	-30%	-8%
Air Bank	462	14%	20%	10%	6%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 12: Graf počtu zaměstnanců malých bank

Zdroj: Výroční zprávy

Počet zaměstnanců malých bank je zobrazený v grafu na obrázku 12. Sberbank v průběhu sledovaného období pouze zvyšuje svůj počet zaměstnanců. V roce 2014 tomu bylo o 15 %, pak již toto zvyšování nebylo tak výrazné. V roce 2015 o 3 %, v dalším roce o 1 % a v posledním roce o 9 %. Air Bank je také bankou, které svůj počet zaměstnanců v tomto grafu zvyšuje. Začala zvýšením o 14 % v roce 2014, následovalo zvýšení o 20 % v roce 2015, které bylo u této banky nejvýraznější. V roce 2016 zvýšila svůj počet zaměstnanců o 10 % a v roce 2017 o 6 %. Poslední sledovanou bankou v tomto grafu je Fio banka. U té je viditelné na první pohled, že má velmi malý počet zaměstnanců. Tento malý počet je zapříčiněn tím, že tato banka

neuvádí svůj celkový počet zaměstnanců. Údaj, který je zde uveden, je průměrný počet zaměstnanců ve vedení celé banky. Zaměstnanci, kteří pracují na pobočkách, nejsou jejich zaměstnanci. Je tedy možné sledovat vývoj počtu těchto zaměstnanců, ale není to zcela porovnatelné s vývojem u ostatních bank. Fio banka tedy v roce 2014 zvýšila svůj počet zaměstnanců o 20 %, v dalším roce pokračovala s nárůstem počtu zaměstnanců, tentokrát o 7 %. Pak v roce 2016 nastal pokles počtu jejich zaměstnanců o 30 %, tento pokles pokračoval i v následujícím roce, zde byl pokles o 8 %.

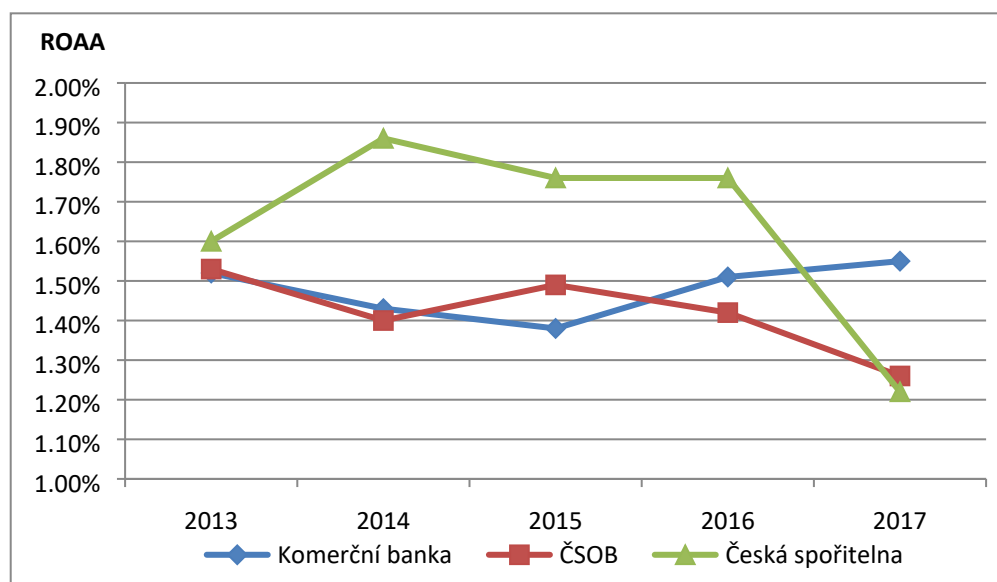
3.7 ROAA

ROAA je zkratka pro rentabilitu, nebo li výnosnost průměrných aktiv. Tento ukazatel se uvádí v procentech a říká, jak efektivně dokáže banka zacházet se svými aktivy. Pro výpočet je nutné vydělit čistý zisk za účetní období celkovými průměrnými aktivy.

Tabulka 14: ROAA velkých bank

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	1,52%	1,43%	1,38%	1,51%	1,55%
ČSOB	1,53%	1,40%	1,49%	1,42%	1,26%
Česká spořitelna	1,60%	1,86%	1,76%	1,76%	1,22%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 13: Graf ROAA velkých bank

Zdroj: Výroční zprávy

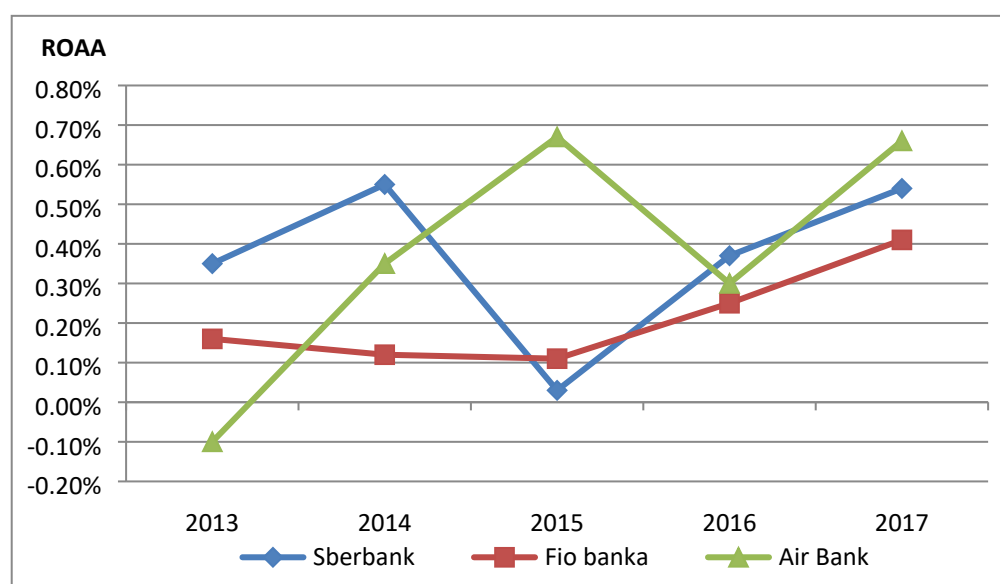
Na obrázku 13 je znázorněn graf ROAA velkých bank. Z grafu je vidět, že Česká spořitelna drží nejvyšší ROAA ze všech bank až do roku 2017. Začala na 1,6 %, které

v roce 2014 zvýšila na 1,84 %. Po tomto zvýšení následoval pokles na 1,76 %, tuto hodnotu si však udržela i v roce 2016. V roce 2017 však nastal výrazný pokles až na 1,22 %. Další bankou v grafu je ČSOB, která měla v roce 2013 ROAA 1,53 %. V roce 2014 ho snížila na 1,4 %, po tomto snížení však následovalo zvýšení na 1,49 % v roce 2015. V následujícím roce nastalo u této banky znovu snížení, tentokrát na 1,42 %. V tomto snižování pokračovala i v roce 2017, kdy měla ROAA 1,26 %. Poslední bankou v grafu je Komerční banka, která začíná v roce 2013 na hodnotě 1,52 %. V roce 2014 své ROAA snížila na 1,43% a v dalším roce na 1,38 %. Pak začala své ROAA zvyšovat, v roce 2016 se dostala na hodnotu 1,51 % a v roce 2017 na 1,55 %.

Tabulka 15: ROAA malých bank

	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	0,35%	0,55%	0,03%	0,37%	0,54%
Fio banka	0,16%	0,12%	0,11%	0,25%	0,41%
Air Bank	-0,10%	0,35%	0,67%	0,30%	0,66%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 14: Graf ROAA malých bank

Zdroj: Výroční zprávy

Graf ROAA malých bank je možné vidět na obrázku 14. Sberbank začala na hodnotě ROAA 0,35 %, kterou zvýšila v roce 2014 na 0,55 %. Pak však nastal pokles až na 0,03 % v roce 2015. Tento pokles byl zapříčiněn poklesem zisků, kvůli velkým nákladům za platbu pokuty v tomto roce. V roce 2016 své ROAA zvýšila na 0,37 % a v následujícím roce na 0,54 %. Fio banka měla ROAA v roce 2013 0,16 %. V dalších dvou letech ho mírně snížila, konkrétně na 0,12 % v roce 2014 a na 0,11 % v roce

2015. Pak ho již začala zvyšovat, v roce 2016 na 0,25 % a v následujícím roce až na 0,41 %. Air Bank začínala v tomto grafu v záporných hodnotách, její ROAA bylo -0,1 %. To však bylo způsobeno jejím krátkým působením na bankovním trhu v České republice. V roce 2014 zaznamenala velký nárůst ROAA až na hodnotu 0,35 %. V nárůstu pokračovala i v dalším roce, kdy se dostala na hodnotu 0,67 %. Po tomto úspěchu však nastal pokles v roce 2016 na 0,3 %. V posledním zkoumaném roce své ROAA znovu zvýšila, tentokrát na 0,41 %.

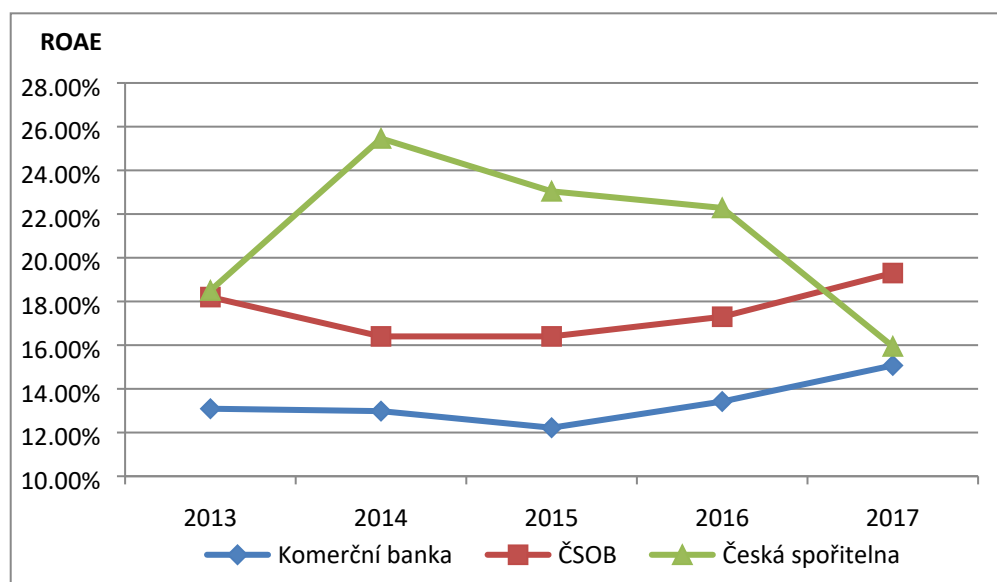
3.8 ROAE

ROAE je rentabilita, nebo-li výnosnost průměrného kapitálu. Rentabilitu průměrného kapitálu lze vypočítat jako čistý zisk děleno celkový průměrný kapitál. Hodnota se uvádí v procentech a vyjadřuje efektivitu hospodaření banky s kapitálem od akcionářů.

Tabulka 16: ROAE velkých bank

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	13,09%	12,98%	12,22%	13,42%	15,07%
ČSOB	18,20%	16,40%	16,40%	17,30%	19,30%
Česká spořitelna	18,50%	25,46%	23,04%	22,28%	15,94%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 15: Graf ROAE velkých bank

Zdroj: Výroční zprávy

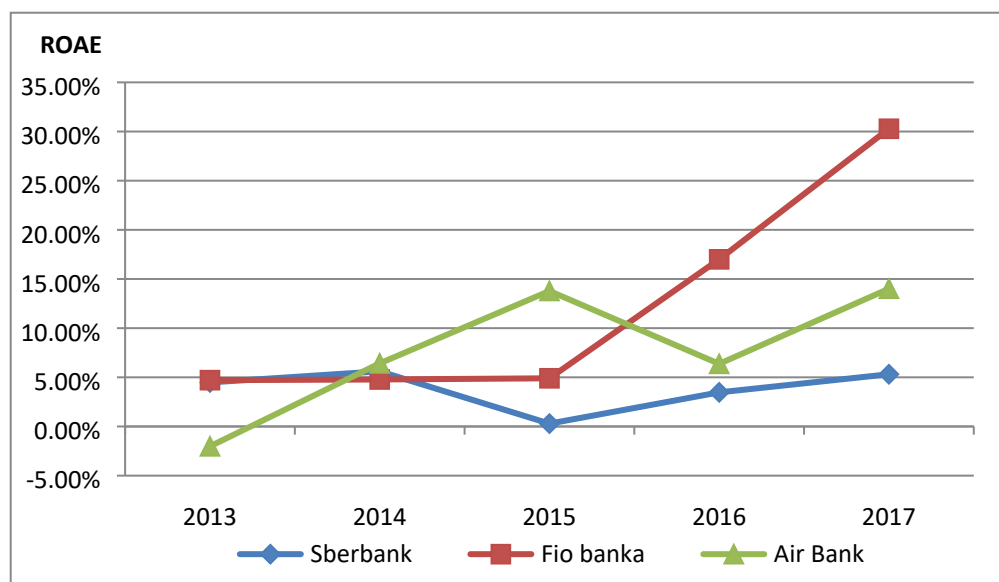
Na obrázku 15 je zobrazen graf ROAE velkých bank. První v tomto grafu je Česká spořitelna, ta začíná v roce 2013 na hodnotě 18,5 %. Tuto hodnotu v dalším roce

navýší na 25,46 %, to je nejvyšší hodnota, které dosáhne tato banka. Od toho roku již své ROAE pouze snižuje, v roce 2015 je tomu na hodnotu 23,04 %. V roce 2016 je tomu 22,28 % a v posledním roce má hodnotu ROAE 15,94 %. Druhou bankou je ČSOB, která má v prvním roce ROAE 18,2 %. Tuto hodnotu v dalším roce mírně zmenšila na 16,4 %, které si udržela i v následujícím roce. V roce 2016 zvýšila ROAE na 17,3 %, ve zvyšování pokračovala i v dalším roce kdy získala ROAE 19,3 %. Poslední bankou je Komerční banka, ta začala v roce 2013 hodnotou 13,09 %. Tuto hodnotu v dalším roce mírně snížila na 12,98 %. Od roku 2015 již své ROAE pouze zvyšovala, v roce 2015 tomu bylo na hodnotu 12,22 %. V roce 2016 ji zvýšila na 13,42 % a v posledním roce na 15,07 %. Pokud úspěšná banka musí mít ROAE minimálně 12 %, pak jsou dle tohoto ukazatele všechny velké banky úspěšné, tedy lukrativní pro akcionáře.

Tabulka 17: ROAE malých bank

	2013	2014	2015	2016	2017
Sberbank	4,48%	5,61%	0,29%	3,47%	5,31%
Fio banka	4,71%	4,78%	4,90%	17,00%	30,28%
Air Bank	-2,02%	6,42%	13,78%	6,37%	14,01%

Zdroj: Výroční zprávy

Obrázek 16: Graf ROAE malých bank

Zdroj: Výroční zprávy

Graf ROAE malých bank nalezneme na obrázku 16. Nejvýraznější bankou v tomto grafu je Fio banka, která začala s hodnotou 4,71 %. Zde začala své zvyšování této hodnoty. V roce 2014 měla ROAE 4,78 % a v roce 2015 4,9 %. Pak zvyšování začalo

být strmější, v roce 2016 měla své ROAE 17 % a v posledním roce dokonce 30,28 %. Další bankou v grafu je Air Bank, která má první rok hodnotu ROAE -2,02 %. Tato hodnota je způsobena krátkým působením této banky na českém bankovním trhu. V roce 2014 již tuto hodnotu zvýšila na 6,42 %, ve zvyšování další rok pokračovala a to až na hodnotu 13,78 %. Po tomto roce své ROAE snížila v roce 2016 na hodnotu 6,37 %. V posledním zkoumaném roce své ROAE znovu zvýšila na 14,01 %. Poslední bankou v grafu je Sberbank, která měla své ROAE v roce 2013 4,48 %. V roce 2014 u ní nastalo zvýšení ROAE na hodnotu 5,61 %. V dalším roce však tuto hodnotu snížila téměř na nulu, konkrétně na 0,29 %. Tento pokles byl, jak již bylo v práci řečeno, zapříčiněn snížením zisku, které nastalo kvůli platbě vysoké pokuty této banky. Pak u Sberbank nastalo pouze zvyšování ROAE, v roce 2016 tomu bylo na 3,47 % a v roce 2017 na 5,31 %. Při pohledu na graf i tabulku je možné vidět, že pouze Air Bank a Fio banka ve dvou letech překročili pomyslnou hranici 12 %. Podle tohoto hodnocení by tedy pouze tyto dvě banky, ale bohužel pouze ve dvou letech byly lukrativní pro akcionáře.

3.9 Hodnocení on-line aplikací

V této podkapitole bude prozkoumáno online hodnocení aplikací bankovních institucí. Pro toto hodnocení byla využita data z webové stránky hodnocení Zlaté Koruny. V hodnocení online aplikací se však nenacházely všechny námi vybrané a zkoumané bankovní instituce. Proto zde bude uvedeno pouze pořadí čtyř bank, které Zlatá Koruna hodnotila. Hodnocení Zlatá Koruna je aktuální, v této části tedy bude zhodnocena aktuální situace bank na českém finančním trhu. (Zlata Koruna–On-line aplikace)

Hodnocení podle ocenění Zlaté koruny z námi zkoumaných bank vyhrála Česká spořitelna se svou aplikací George v mobilu. Na pomyslném druhém místě podle hodnocení Zlatá Koruna skončila Fio banka s API Bankovníctvím 2.0. Na třetím místě podle hodnocení Zlatá Koruna skončila Air Bank se svou aplikací My Air. Poslední bankou podle hodnocení Zlatá Koruna byla ČSOB.

Pro komplexní hodnocení všech vybraných bankovních institucí je zde uvedený přehled hodnocení uživatelů Google Play. Maximální počet hvězd, které může uživatel udělit, je 5. Dále, zde bude uvedeno, kolik uživatelů aplikaci zhodnotilo. (Google Play)

Tabulka 18: Hodnocení Google Play

	Název aplikace	Počet hvězd	Počet hodnocení
Komerční banka	Mobilní banka	4	7599
ČSOB	ČSOB Smartbanking	3,9	4 776
Česká spořitelna	George Česká spořitelna	4,2	28 581
Sberbank	Smartbanking	2,9	367
Fio banka	Fio banka Smartbanking	3,4	2 963
Air Bank	My Air	4,8	35 675

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Google Play

Podle tohoto hodnocení je možné vidět v tabulce 18, že první místo obsadila aplikace od Air Bank, která získala 4,8 hvězd z pěti a hodnotil ji největší počet uživatelů. Další v pořadí se umístila Česká spořitelna, od uživatelů dostala 4,2 hvězd. Tato banka měla také velký počet hodnocení, je tedy možné soudit, že tyto dvě aplikace používá velké množství uživatelů. Na pomyslném třetím místě se umístila Komerční banka s 4 hvězdami, hned za ní se umístila ČSOB s 3,9 hvězdami. Dalo by se tedy říci, že obsadily třetí místo společně. Je však viditelné, že Komerční banka má mnohem větší počet hodnocení. Předposlední skončila Fio banka s 3,4 hvězdami a poslední skončila Sberbank s pouze 2,9 hvězdami. Tyto banky měly také nejmenší počet hodnocení.

Tabulka 19: Hodnocení aplikací

	Název aplikace	Pořadí podle Zlaté koruny	Pořadí podle Google Play
Komerční banka	Mobilní banka	nehodnoceno	3
ČSOB	ČSOB Smartbanking	4	4
Česká spořitelna	George Česká spořitelna	1	2
Sberbank	Smartbanking	nehodnoceno	6
Fio banka	Fio banka Smartbanking	2	5
Air Bank	My Air	3	1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Zlaté koruny a Google Play

Hodnocení podle Zlaté koruny i podle Google Play je možné souhrnně vidět v tabulce 19. Je tedy velmi zjevné, že každé hodnocení je jiné a podle toho i pořadí bank v těchto hodnoceních, je jiné. Air Bank v prvním hodnocení podle Zlaté Koruny skončila na třetím místě a v druhém pouze podle hodnocení uživatelů získala první místo a téměř maximální počet hvězd. Česká spořitelna se dle hodnocení zlaté koruny umístila na prvním místě a podle hodnocení uživatelů v aplikaci Google Play na druhém místě. Naopak, Fio banka, která v prvním hodnocení obsadila druhé místo, se v druhém

propadla až na předposlední místo, tedy páté místo. ČSOB si v obou hodnoceních vedla velmi podobně, umístila se na čtvrtém místě.

Aplikace je vhodné představit i po stránce obsahové, tedy co za funkce nabízí nebo pro které operační systémy jsou vytvořeny. Tento souhrn je vidět v následující tabulce.

Tabulka 20: Aplikace

	Název aplikace	Podpora	Generování QR kódu	Přihlášení
Komerční banka	Mobilní banka	Android, iOS	ANO	PIN, otisk prstu, Face ID
ČSOB	ČSOB Smartbanking	Android, iOS	ANO	PIN, otisk prstu, Face ID
Česká spořitelna	George Česká spořitelna	Android, iOS	ANO	PIN, gesto, otisk prstu, Face ID
Sberbank	Smartbanking	Android, iOS	NE	PIN
Fio banka	Fio banka Smartbanking	Android, iOS, Windows Phone	ANO	PIN, otisk prstu, Face ID
Air Bank	My Air	Android, iOS	ANO	PIN, otisk prstu, Face ID

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Google Play a Zlaté koruny

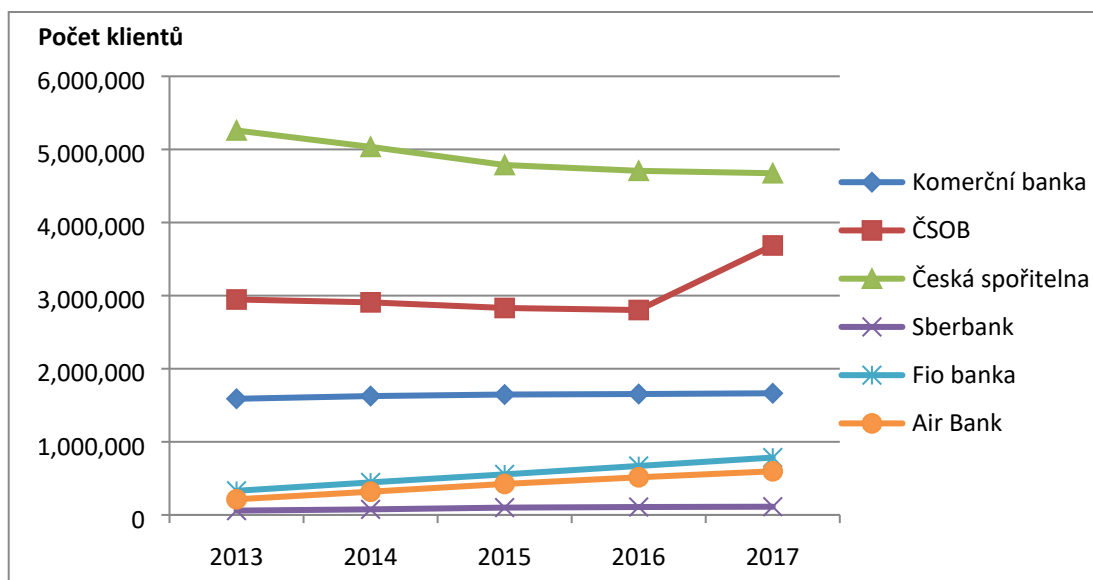
Všechny nabízené aplikace jsou zdarma, všechny nabízí možnost platby pomocí NFC a v rámci všech je možné vyhledat nejbližší pobočky nebo bankomaty dané banky. Tyto informace tedy nejsou obsaženy v tabulce 20. Z rozdílů je možné vidět, že Fio banka jako jediná nabízí podporu pro Windows Phone. To může být výhodou pro klienty, kteří vlastní mobilní telefon s tímto operačním systémem. Dalším rozdílem je, že Sberbank nenabízí možnost generování vlastních QR kódů pro platbu a celkově nabízí velmi málo možností. Do její aplikace se dá přihlásit pouze pomocí PINu a podle uživatelů přihlášení často nefunguje a ani sama aplikace celkově. U ostatních bank, je možné vidět, že všechna zkoumaná kritéria uvedená v tabulce jsou považována za standart. Z obecného hodnocení podle základních funkcí a možností aplikací si vedou všechny velmi podobně. Nejdůležitější je však funkčnost těchto aplikací v praxi, kterou člověk zjistí až po nějaké době používání.

4 Shrnutí

4.1 Porovnání bankovních institucí

V porovnání bankovních institucí bude zahrnuto zkoumání všech bank bez rozdílu skupin, do kterých byly rozděleny, tedy na velké a malé banky. Budou zde hodnoceny nejlepší a nejhorší banky v určitých kategoriích. Vše bude hodnoceno hlavně podle procentuálních změn, které banky zaznamenaly v průběhu pěti let, které byly zkoumány. Toto hodnocení bude prováděno i na základě přesných číselných výsledků jednotlivých bank, ale důležitější bude procentuální změna v těchto hodnotách, které jednotlivé banky dosáhly. Nebylo by vhodné porovnávat pouze přesné hodnoty velkých a malých bank, ale pokud budou posuzovány i procentuální rozdíly mezi jednotlivými roky (rostoucí či klesající tendenci jednotlivých hodnot), bude možné porovnávat malé i velké bankovní instituce. Hlavními ukazateli, které byly u bankovních institucí zkoumány a posuzovány jsou: počet klientů, zisk po zdanění za účetní období a zisk na jednoho klienta. Proto v porovnání a určování nejlepší banky z vybraných bankovních institucí, budou zahrnuty pouze tyto hlavní ukazatele.

4.1.1 Počet klientů

Obrázek 17: Graf počtu klientů

Zdroj: Výroční zprávy

Při pohledu na tabulky 8 a 9 je možné vidět procentuální i absolutní změny počtu klientů velkých a malých bankovních institucí. Tyto tabulky byly spojeny do jednoho grafu na obrázku 17, přehlednost grafu je sice menší, ale jsou zde obsaženy všechny banky.

Zde je možné vyčíst, že bankou, která mírně ztrácí své klienty, je Českou spořitelna. Bankou, která si drží stále stejný počet klientů, je Komerční banka. Změna počtu klientů je u ní opravdu téměř neznamenná. Žádné klienty neztratila v průběhu let, ale pouze získala. ČSOB si až do roku 2016 držela počet klientů stále na stejné úrovni, kdy mírně ztrácela své klienty. Avšak pak u ní došlo k vzrůstu počtu klientů a to o přibližně 880 tisíc klientů. Bohužel tento nárůst v tomto grafu je způsoben pouze neúplným uvedením přesného počtu klientů pro banku, ale uvedením počtu klientů pouze pro skupinu ČSOB. Proto by tento rok neměl být do hodnocení zařazen. Bankou, která svůj počet klientů postupně rozšiřuje, je Sberbank. U této banky je zaznamenán nejvýraznější nárůst v prvních dvou letech, kdy zvýšila svůj počet klientů o necelých 17 tisíc klientů a v dalším roce o necelých 24 tisíc klientů. Další zvyšování již bylo mírnější. Nejvíce rozrůstajícími se bankami co do počtu klientů jsou Fio banka a Air Bank. Tyto banky mají velmi strmý růst počtu klientů v celém grafu. U Fio banky byl nárůst v jednotlivých letech okolo 110 tisíc klientů. Air Bank zaznamenala v prvních dvou letech největší nárůst počtu klientů, okolo 105 tisíc a pak docházelo k pozvolnému snižování nárůstu počtu procent.

Pro určení pořadí bank je vhodné uvést ještě celkové procentuální i absolutní změny v počtu klientů jednotlivých bank, tedy jak se od roku 2013 do roku 2017 změnil jejich počet. To je zobrazeno přehledně v tabulce 20. Pořadí zde bude určeno na základě absolutní změny počtu klientů, jelikož velikost banky není tak výraznou výhodou, aby toto hodnocení bylo provedeno podle procentuálních změn.

Tabulka 21: Změna počtu klientů

	změna v %	absolutní změna
Komerční banka	5%	75 000
ČSOB	25%	739 000
Česká spořitelna	-11%	-584 719
Sberbank	90%	53 354
Fio banka	138%	455 000
Air Bank	179%	383 341

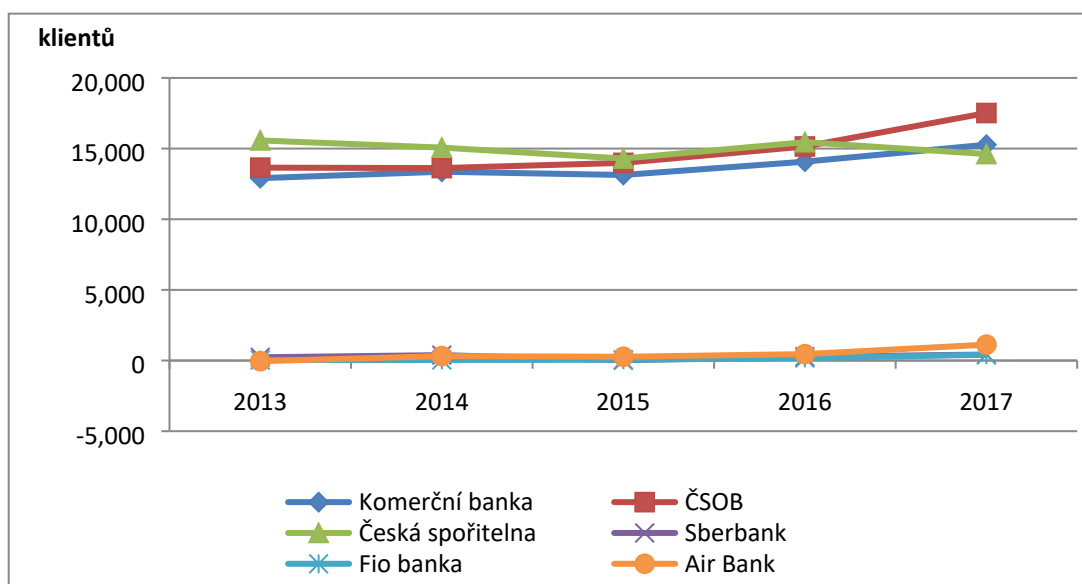
Zdroj: Vlastní zpracování

Nejlepšími bankami, co se týče růstu počtu klientů mezi roky 2013 a 2017, jsou tedy Fio banka, Air Bank. Tyto dvě jmenované banky dokázaly svůj počet klientů téměř ztrojnásobit a je tedy patrný velký nárůst jejich oblíbenosti u klientů. ČSOB po

nepočítání posledního roku do tohoto hodnocení dosáhla poklesu o 5 % a ztráty 144 000 klientů. Nejhorší bankou z pohledu změny počtu klientů je Česká spořitelna, která své klienty pouze postupně ztrácí.

Podle tohoto hodnocení bylo určeno pořadí vybraných bankovních institucí podle změny počtu klientů následovně: Fio banka, Air Bank, Komerční banka, Sberbank, ČSOB a Česká spořitelna.

4.1.2 Zisk po zdanění za účetní období

Obrázek 18: Graf zisku po zdanění

Zdroj: Výroční zprávy

Zkoumání změn zisků jednotlivých bank v průběhu let je zobrazeno na obrázku 18, kde lze vidět graf zisků velkých a malých bankovních institucí. Pro lepší přehled je možné se podívat na tabulky 6 a 7, kde jsou změny zisku v % i absolutních hodnotách za jednotlivé roky. Při zkoumání tohoto grafu je na první pohled patrné, že velké banky dosahují mnohem větších zisků. To se dalo vzhledem k jejich počtu klientů očekávat, proto zde bude hodnocena pouze procentuální změna. Pro srovnání je zde však v tabulce 21 uvedena i změna absolutních hodnot.

Při nehodnocení konkrétních čísel je viditelné, že jsou zde dvě banky, které nezaznamenávají úpadek svých zisků. Bankami, které nezaznamenaly úpadek zisků, jsou: ČSOB a Fio banka. Tyto jediné dvě banky nemají ani v jednom roce záporná procenta. ČSOB své zisky postupně mírně zvyšovala, v procentech se pohybovala mezi 0 a 16 %. Fio banka své zisky zvyšovala mnohem výrazněji, její maximální nárůst zisků byl o 236 %. Komerční banka si v grafu také nevedla špatně, ale bohužel

zaznamenala v roce 2015 pokles o 2 %. Jinak v ostatních letech své zisky zvyšovala o 4 až 9 procent. Air Bank jako jediná banka začínala v záporných hodnotách, pak však své zisky velmi strmě zvýšila a to o neuvěřitelných 796 % v roce 2014. To však bylo způsobeno jejich krátkým účinkováním na českém bankovním trhu. V roce 2015 tedy své zisky snížila, avšak v dalších letech je znovu navyšovala tentokrát o 69 % a 148 %. Sberbank zaznamenala také pouze jedno snížení zisků v našem grafu, bylo tomu v roce 2015, kdy musela zaplatit pokutu. V ostatních letech své zisky zvyšovala. Bankou, která v celém grafu, až na jeden rok, své zisky ztrácí, je Česká spořitelna. Pouze v jediném roce dokázala zvýšit svůj počet klientů, a to o 8 %.

Pro určení pořadí bank je vhodné uvést ještě celkové procentuální i absolutní změny v ziscích jednotlivých bank, tedy jak se od roku 2013 změnil jejich zisk do roku 2017. Tyto změny jsou zobrazeny v tabulce 21. Pořadí zde bude určeno na základě absolutní změny zisků. Přestože velké banky podle předpokladů dosahují větších zisků, než ty malé.

Tabulka 22: Změny zisků

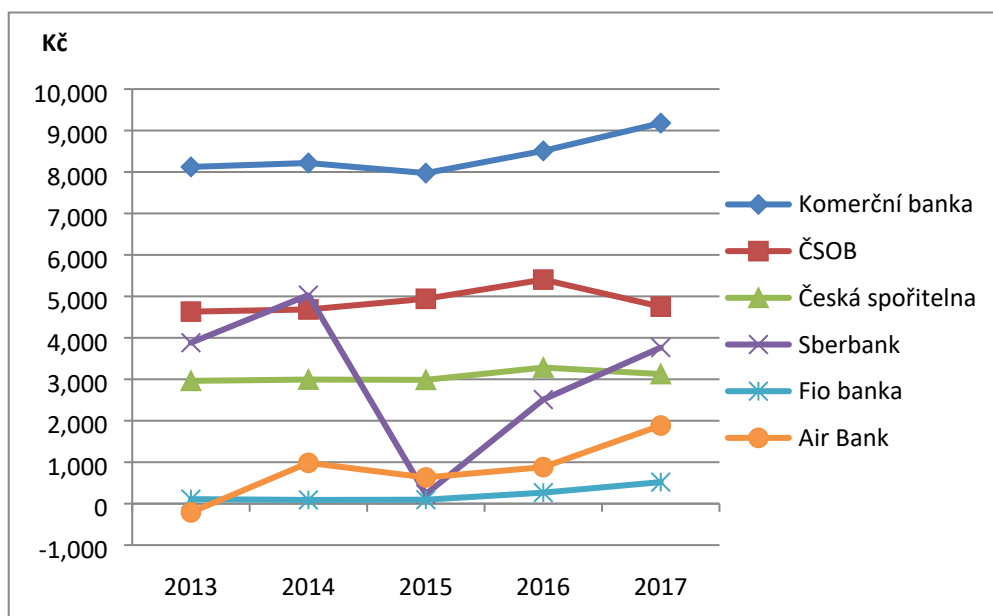
	změna v %	absolutní změna
Komerční banka	18%	2 368
ČSOB	28%	3 865
Česká spořitelna	-6%	-965
Sberbank	84%	194
Fio banka	1033%	372
Air Bank	2600%	1 170

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejlepší bankou, pokud bude hodnocen absolutní nárůst zisků v letech 2013 až 2017, je tedy jednoznačně ČSOB, která své zisky zvýšila o 3 865 Kč. Další bankou, která své zisky razantněji zvětšila, je Komerční banka, která je zvětšila o 2 368 Kč. Nejhorší bankou, která jako jediná za celé období v porovnání let 2013 a 2017, snížila své zisky je Česká spořitelna.

Podle tohoto hodnocení bylo určeno pořadí vybraných bankovních institucí podle změny zisků z provozní činnosti následovně: ČSOB, Komerční banka, Air Bank, Fio banka, Sberbank a Česká spořitelna.

4.1.3 Zisk na jednoho klienta

Obrázek 19: Graf zisku na jednoho klienta

Zdroj: Výroční zprávy

Na obrázku 19 vidíme graf zisku na jednoho klienta. K tomuto grafu se vztahují tabulky 10 a 11, které uvádí změnu zisku na jednoho klienta v procentech i absolutních hodnotách.

Při pohledu do tabulky je možné vidět, že všechny banky zaznamenaly alespoň v jednom roce pokles zisku na jednoho klienta. Nejmenší procentuální pokles však zaznamenala Komerční banka, ta v roce 2014 snížila své zisky na jednoho klienta o 244 Kč. V následujících dvou letech je však dokázala zvýšit a to konkrétně o 536 Kč a 670 Kč. Další bankou, která své zisky na jednoho klienta snížila o velmi málo, je Česká spořitelna. Největšího nárůstu dosáhla v roce 2016 o 297 Kč, to však vystřídala další rok ztráta o 157 Kč. Česká spořitelna zvýšením postupně zvyšovala o 52 Kč, pak o 257 Kč a nakonec o 463 Kč. Poslední zkoumaný rok však snížila své zisky na jednoho klienta a to 652 Kč. U Sberbank je na první pohled vidět, že nárůst i pokles je velmi vysoký. Tento razantní výkyv byl způsoben snížením zisků téměř na nulu, kvůli platbě pokuty. Sberbank tedy začala v roce 2014 zvýšením zisku na jednoho klienta o 1 140 Kč, následovalo však razantní snížení 4 801 Kč. Pak již své zisky na klienta pouze zvyšovala, konkrétně o 2 282 Kč a 1 254 Kč. Fio banka začala v roce 2014 poklesem zisku na jednoho klienta o 19 Kč, potom však začala s postupným zvyšováním, v dalším roce ho zvýšila o 6 Kč. V dalších dvou letech tomu bylo o 170 Kč a 254 Kč. Poslední zkoumanou bankou je Air Bank, ta kvůli svému začátku v záporných

hodnotách dosáhla velmi velkého zvýšení v roce 2014 a to o 1 195 Kč. Po úspěšném roce 2014 nastalo snížení zisku na jednoho klienta o 352 Kč. V dalším roce svůj zisk na jednoho klienta zvýšila o 249 Kč a v posledním zkoumaném roce o 1 003 Kč.

Pro určení pořadí bank je vhodné uvést ještě celkové absolutní i procentuální změny v zisku na jednoho klienta jednotlivých bank, v rozmezí let 2013 a 2017. Tyto změny jsou viditelné v tabulce 22. Pořadí bude určeno na základě absolutní změny hodnot zisku na jednoho klienta.

Tabulka 23: Změny zisku na jednoho klienta

	změna v %	absolutní změna
Komerční banka	13%	1 057
ČSOB	3%	120
Česká spořitelna	6%	164
Sberbank	-3%	-117
Fio banka	376%	411
Air Bank	995%	2 095

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejlepší bankou, pokud bude hodnocen nárůst zisků na jednoho klienta v letech 2013 až 2017, je tedy jednoznačně Air Bank, která své zisky na jednoho klienta dostala ze záporných čísel a postupně je zvětšovala, až byl procentuální rozdíl mezi roky 995 %. Další bankou, která své zisky na jednoho klienta zvětšila několikanásobně, je Fio banka, která zaznamenala nárůst o 376 %. Avšak vyšší změny v absolutních hodnotách dosáhla Komerční banka. Nejhorší bankou, které své zisky na jednoho klienta snižuje, je Sberbank.

Podle tohoto hodnocení bylo určeno pořadí vybraných bankovních institucí podle změny zisku na jednoho klienta následovně: Air Bank, Komerční banka, Fio banka, Česká spořitelna, ČSOB a Sberbank.

4.2 Hodnocení výsledků

Pro zhodnocení výsledků z porovnání vybraných bankovních institucí zde bude uvedeno pořadí bank podle jednotlivých kritérií. Pořadí je uvedeno od nejlepší po nejhorší banku. Pořadí:

Tabulka 24: Hodnocení výsledků

	Podle počtu klientů	Podle zisku na jednoho klienta	Podle zisků	Konečné pořadí
Komerční banka	3	2	2	2
ČSOB	5	5	1	4
Česká spořitelna	6	4	6	6
Sberbank	4	6	5	5
Fio banka	1	3	4	3
Air Bank	2	1	3	1

Zdroj: Vlastní zpracování

Na začátek hodnocení by bylo vhodné říci, že pořadí je určeno pouze na základě změn hodnot v daných kritériích. Není tedy přihlíženo na výši dané hodnoty jako takové. Pokud by tomu tak bylo, tak by velké banky skončily všechny nad bankami malými. Po prozkoumání pořadí bank podle jednotlivých kritérií lze vidět, že Air Bank se umístila prvním, druhým i třetím místě. Podle tohoto zkoumání tedy skončila jako nejlepší banka. Její rozvoj jde dopředu, nabírá nové klienty a zvyšuje své zisky i zisky na jednoho klienta. Těsně za touto bankou se umístila Komerční banka, která skončila dvakrát na druhém místě a jednou na třetím. Její rozvoj je tedy velmi podobný, jako je tomu u Air Bank. Komerční banka také zvyšuje své zisky, zisky na jednoho klienta i počet svých klientů. Každá z těchto bank je zástupcem jiné skupiny, jsou tedy podle tohoto hodnocení nejlepšími bankami ve své skupině. Na třetím místě se umístila Fio banka, která ji nejlépe vedla v hodnocení podle počtu klientů, kde obsadila první místo. Podle tohoto hodnocení, by se dalo usuzovat, že malé banky nabývají oblíbenosti u klientů oproti velkým bankám a i díky tomu mnohem více zvyšují své zisky. ČSOB skončila na pomyslném čtvrtém místě. Na toto místo se však dostala jen díky prvnímu místu v hodnocení podle zisků, jinak v ostatních dvou hodnoceních obsadila až místo páté. Za touto bankou skončila Sberbank, ta dokázala obsadit čtvrté, páté i šesté místo. Drží se tedy ve všech hodnoceních ve spodní polovině. Toto pořadí však mohlo být způsobeno platbou pokuty za soudní spor, který pro ni znamenal pokles zisku prakticky na nulu. Česká spořitelna ve dvou kritériích obsadila poslední místo a v jedné čtvrté místo. Česká spořitelna se tedy umístila jako nejhorší banka. Její zisky i počty klientů se v průběhu let spíše snižují. Z toho lze usuzovat, že jejich původní klienti jsou u nich nespokojeni a odchází ke konkurenci.

5 Závěry a doporučení

V práci byla zobrazena situace vybraných bankovních institucí na českém bankovním trhu v průběhu pěti let. Nejprve byl v práci definován pojem banka a byla jednoduše popsána historie bankovníctví, což je důležité pro nahlédnutí do této problematiky. V další kapitole byla popsána současná úloha bank na finančním trhu. Na tuto kapitolu navazovala kapitola, která popisovala bankovní služby. Zde bylo popsáno, jaké služby banky mohou poskytovat a také podrobnější vysvětlení některých z nich. V podkapitole o internetovém bankovníctví jsme se dozvěděli o některých novinkách posledních let z oblasti bankovníctví, které jsou již považovány klienty za standart. V posledních kapitolách teoretické části byla řešena problematika výsledku hospodaření, výnosů, nákladů, rentability a výročních zpráv. Tyto znalosti byly důležité pro porozumění praktické části práce. Zde byla nejprve zobrazena situace malých a velkých vybraných bankovních institucí za pět let od roku 2013. Pak byly dané instituce porovnány na základě změn hodnot, které v těchto letech dosáhly. Tyto změny byly zhodnoceny pouze u hlavních a nejdůležitějších faktorů, tedy u zisku po zdanění, počtu klientů a zisku na jednoho klienta, počtu zaměstnanců, čistého úrokového výnosu, čistého výnosu z poplatků a provizí, ROAA a ROAE. U všech bank byly také porovnány jejich online aplikace. Pro porovnání bylo nejdůležitější hodnocení uživatelů těchto aplikací. Na konci teoretické práce byla vyhodnocena nejlepší banka podle stanovených kritérií a byla zhodnocena celá situace na trhu ve zkoumaném období. Ve shrnutí byla nejlepší banka hodnocena na základě vybraných ukazatelů, kterými byly zisk po zdanění, počet klientů a zisk na jednoho klienta. Z porovnání velkých a malých bank vyplynulo, že velké banky dlouhodobě mají více klientů, zisků i zisků na klienta. To se však dalo předpokládat dopředu. Avšak při porovnání změny absolutních hodnot mezi lety 2013 a 2017 u zisků, klientů a zisků na klienta, je možné pozorovat, že nejlépe si vede Air bank, hned za ní se umístila Komerční banka a jako třetí Fio banka. Je tedy vidět, že dvě z námi zvolených malých bank se vyvíjí podle tohoto hodnocení lépe než některé velké banky. Hlavně získávají více nových klientů, než velké banky. Z tohoto důvodu je možné soudit, že malé banky se v posledních letech těší čím dál větší oblibě u klientů.

Zdroje

Literární zdroje

1. *Komenského slovník naučný*. V Praze: Nakladatelství a vydavatelství Komenského slovníku naučného, 1938, 616-[II] s.
2. *Ottův slovník naučný. Illustrovaná encyklopedie obecných vědomostí*. Dvacátýtřetí díl: Schlossar - Starowolski. fotoreprintpův. vyd. Praha: Paseka;Argo, 2000, 1064 s. ISBN 80-718-5057-8.
3. *Illustrovaný encyklopedický slovník*, /a-i str. 170, Československá Akademie věd – Encyklopedický institut r. 1980
4. *Encyklopedický časopis moderního člověka PYRAMÍDA*, Vydavatelství ČSTK – SLOVAKOPRESS r.v. 1970.str. 319
5. *UNIVERSUM Všeobecná encyklopedie 1. díl / A-B str. 421*, vydala Euromedia Group, k.s. Odeon, v Praze r. 2002
6. Zákon o účetnictví 563/1991 Sb., § 21
7. MEJSTRÍK, Michal, Magda PEČENÁ a Petr TEPLÝ. *Bankovníctví v teorii a praxi: Banking in theory and practice*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2870-7.
8. MATUŠÍNSKÁ, Kateřina. *Marketing finančních služeb: distanční studijní opora*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2009. 203 s. ISBN 978-80-7248-520-8
9. POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xvi, 480 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.
10. SODOMKA, Petr a Hana KLČOVÁ. *Informační systémy v podnikové praxi*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: ComputerPress, 2010. ISBN 978-80-251-2878-7.
11. RUBÁKOVÁ, Věra. *Účetnictví pro úplné začátečníky* 2015. Praha: GradaPublishing, a. s., 2015. ISBN 8024754975.
12. SOKOL, Jan. *Moc, peníze a právo*. Vyšehrad: Vyšehrad, spol., 2015. ISBN 978-80-7429-663-5.P
13. SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojný účetnictví 2018*. Dvacáté čtvrté vydání. Praha: GradaPublishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 8027108683.
14. LIPOVSKÁ, Hana. *Moderní ekonomie: jednoduše o všem, co byste měli vědět*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0120-7.

15. PŘÁDKA, Michal. *Elektronické bankovníctví: rady a tipy*. Praha: ComputerPress, 2000. Praxe manažera (ComputerPress). ISBN 80-722-6328-5.
16. MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2018: Úplná znění platná k 1.1.2018*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0766-7.
17. REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy: učebnice s programem na generování cvičných testů*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5871-8.
18. KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. V Praze: C.H. Beck, 2006. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-381-7.
19. SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 9788074002748.
20. RADOVÁ, Jarmila, Petr DVOŘÁK a Jiří MÁLEK. *Finanční matematika pro každého*. 8., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4831-3.
21. PTATSCHEKOVÁ, Jitka a Jaroslava DITTRICHOVÁ. *Dvacet let české koruny: na pozadí vývoje obchodního bankovníctví v České republice*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4681-4.

Internetové zdroje

22. ZEMAN, Marek. ČNB zvyšuje úrokové sazby. *Česká národní banka* [online]. 03. 08. 2017 [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/tiskove_zpravy_cnb/2017/20170803_menove_rozhodnuti.html
23. BUREŠ, Michal. Kam plyne zisk 76 miliard Kč z českých bank?. [online]. 17. 10. 2018 [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/496071-kdo-vlastni-ceske-banky/>
24. SKŘEBSKÝ, Vít. Popularita bezkontaktních plateb stále roste. [online]. 16. 08. 2013 [cit. 2019-04-11]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/popularita-bezkontaktnich-plateb-stale-roste-20577/>
25. KOHOUTOVÁ, Zuzana. Pípání nás baví, bezkontaktní kartou platíme klidně i za rohlík. [online]. 23. 01. 2014 [cit. 2019-04-11]. Dostupné

- z:http://finance.idnes.cz/bezkontaktnei-platby-bezkontaktnei-karty-fd7-/karty.aspx?c=A140120_162155_bank_zuk/
26. Přímé bankovníctví. [online]. [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/bezne-ucty/abeceda-beznych-uctu/prime-bankovnictvi/>
 27. Tiskovka, Fio banka. Fio banka uvádí na trh unikátní Smartbanking. [online]. 27. 05.2011 [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/zpravy/finance/311990-fio-banka-uvadi-na-trh-unikatnei-smartbanking/>
 28. Mobil(n)ovinky. SmartBanking od UniCredit Bank: vždy a “všude” [online]. 11. 10. 2011 [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: <http://mobilovinky.blog.mobilmania.cz/2011/10/smartbanking-od-unicredit-bank-vzdy-a-vsude/>
 29. Zlata Koruna. Porovnávač produktů - On-line aplikace [online]. [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/financni-produkty/on-line-aplikace>
 30. Zlata Koruna. Porovnávač produktů–Kreditní karty [online]. [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/financni-produkty/karty/kreditni-karty>
 31. Zlata Koruna. Porovnávač produktů –Účty [online]. [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/financni-produkty/ucty>
 32. Google Play. [online]. [cit. 2019-04-23]. Dostupné z: <https://play.google.com/store/search?q=smartbanking&c=apps>
 33. David SLÍŽEK. Průzkum: 28 % zákazníků by kvůli internetovému bankingu změnilo banku. *Lupa.cz* [online]. 07. 06. 2018 [cit. 2019-04-23]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/aktuality/pruzkum-28-zakazniku-by-kvuli-internetovemu-bankingu-zmenilo-banku/>
 34. BUBÁK, Zdeněk. Češi čím dál častěji využívají smartbanking. Pobočky bank navštěvují stále méně. *Finparáda* [online]. 5.2.2019 [cit. 2019-06-22]. Dostupné z: <https://www.finparada.cz/mobile/5503-Cesi-cim-dal-casteji-vyuzivaji-smartbanking.aspx>
 35. POPOVICI, Mihăiță-Cosmin. Measuring banking efficiency by using ROAA and ROAE: Evidence from the European Union. *CES Working Papers* [online].

2014, 2014(6(1), 146-153 [cit. 2019-06-22]. Dostupné z:
https://econpapers.repec.org/article/jeswpaper/y_3a2014_3av_3a6_3ai_3a1_3ap_3a146-153.htm

Výroční zprávy

36. KOMERČNÍ BANKA.[online]. [cit. 2019-04-14]. Dostupné z:
<https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocni-a-pololetni-zpravy>
37. ČSOB. [online]. [cit. 2019-04-14]. Dostupné z:
<https://www.csob.cz/portal/csob/povinne-uverejnovane-informace>
38. ČESKÁ SPOŘITELNA. [online]. [cit. 2019-04-14]. Dostupné z:
<https://www.csas.cz/cs/dokumenty-ke-stazeni#/17/Vyrocni-zpravy>
39. AIR BANK. [online]. [cit. 2019-04-14]. Dostupné z:
<https://www.airbank.cz/dokumenty-ke-stazeni/>
40. FIO BANKA. [online]. [cit. 2019-04-14]. Dostupné z:<https://www.fio.cz/o-nas/fio-banka/vyrocni-zpravy>
41. SBERBANK. [online]. [cit. 2019-04-14]. Dostupné z:<https://www.sberbankcz.cz/vyrocni-zpravy-a-hospodarske-vysledky>

Seznam obrázků

Obrázek 1: Graf čistých úrokových výnosů velkých bank	22
Obrázek 2: Graf čistých úrokových výnosů malých bank	23
Obrázek 3: Graf čistých výnosů z poplatků a provizí velkých bank	25
Obrázek 4: Graf čistých výnosů z poplatků a provizí malých bank	26
Obrázek 5: Graf zisku po zdanění velkých bank	27
Obrázek 6: Graf zisku po zdanění malých bank	29
Obrázek 7: Graf počtu klientů velkých bank	30
Obrázek 8: Graf počtu klientů malých bank	31
Obrázek 9: Graf zisku na jednoho klienta velkých bank	33
Obrázek 10: Graf zisku na jednoho klienta malých bank	34
Obrázek 11: Graf počtu zaměstnanců velkých bank	35
Obrázek 12: Graf počtu zaměstnanců malých bank	36
Obrázek 13: Graf ROAA velkých bank	37
Obrázek 14: Graf ROAA malých bank	38
Obrázek 15: Graf ROAE velkých bank	39
Obrázek 16: Graf ROAE malých bank	40
Obrázek 17: Graf počtu klientů	44
Obrázek 19: Graf zisku po zdanění	46
Obrázek 20: Graf zisku na jednoho klienta	48

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled bank.....	19
Tabulka 2: Čisté úrokové výnosy velkých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot....	22
Tabulka 3: Čisté úrokové výnosy malých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot.....	23
Tabulka 4: Čistý výnos z poplatků a provizí velkých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot	24
Tabulka 5: Čistý výnos z poplatků a provizí malých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot	26
Tabulka 6: Zisk po zdanění velkých bank mil. Kč a % změna těchto hodnot	27
Tabulka 7: Zisk po zdanění malých bank v mil. Kč a % změna těchto hodnot.....	28
Tabulka 8: Počet klientů velkých bank a % změna těchto hodnot.....	30

Tabulka 9: Počet klientů malých bank a % změna těchto hodnot.....	31
Tabulka 10: Zisk na jednoho klienta velkých bank v Kč a % změna těchto hodnot	32
Tabulka 11: Zisk na jednoho klienta malých bank v Kč a % změna těchto hodnot	34
Tabulka 12: Počet zaměstnanců velkých bank Kč a % změna těchto hodnot.....	35
Tabulka 13: Počet zaměstnanců malých bank Kč a % změna těchto hodnot.....	36
Tabulka 14: ROAA velkých bank.....	37
Tabulka 15: ROAA malých bank.....	38
Tabulka 16: ROAE velkých bank.....	39
Tabulka 17: ROAE malých bank.....	40
Tabulka 18: Hodnocení Google Play.....	42
Tabulka 19: Hodnocení aplikací.....	42
Tabulka 20: Aplikace.....	43
Tabulka 21: Změna počtu klientů.....	45
Tabulka 22: Změny zisků	47
Tabulka 23: Změny zisku na jednoho klienta.....	49
Tabulka 24: Hodnocení výsledků	50

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

Jméno a příjmení: Denisa Bůžková
Osobní číslo: I1500093
Adresa: Bratří Štefanů 801/18, Hradec Králové – Slezské Předměstí, 50003 Hradec Králové 3, Česká republika
Téma práce: Porovnání bankovních institucí na českém finančním trhu
Téma práce anglicky: Comparing financial institutions on the Czech financial market
Vedoucí práce: Ing. Libuše Svobodová, Ph.D.
Katedra ekonomie

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:

Cílem práce bude analyzovat vývoj vybraných bankovních institucí na českém trhu. Výsledkem práce bude porovnání situace u malých a velkých vybraných bankovních institucí.

Osnova:

- 1) Úvod
- 2) Teoretická východiska
- 3) Analýza vývoje vybraných bankovních institucí
- 4) Shrnutí
- 5) Závěry a doporučení

Seznam doporučené literatury:

- RUBÁKOVÁ, Věra. Účetnictví pro úplné začátečníky 2015. Praha: Grada Publishing, a. s., 2015. ISBN 8024754975.
POLOUČEK, Stanislav. Bankovnictví. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xvi, 480 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.
SOKOL, Jan. Moc, peníze a právo. Vyšehrad: Vyšehrad, spol., 2015. ISBN 978-80-7429-663-5.
LIPOVSKÁ, Hana. Moderní ekonomie: jednoduše o všem, co byste měli vědět. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0120-7.

Podpis studenta:

Datum:

14. 8. 2019

Podpis vedoucího práce:

Datum:

14. 8. 2019